

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра східної філології

Кваліфікаційна робота магістра з китайської філології на тему

**ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ У ФОРМУВАННІ
ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ НОМІНАЦІЇ ТЕМАТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ ІЗ
СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Мкит 52-21

факультету сходознавства

денної форми навчання

Освітньої програми

Східна філологія китайська мова і

література, переклад, методика навчання

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.06 Східні мови та

літератури (переклад включно)

перша - китайська

Максимович Анастасії Ярославівни

Науковий керівник

канд. філол. наук, доц. Костанда Ірина Олександрівна

Допущена до захисту

_____ 2022 року

Завідувач кафедри

(підпис)

(ПІБ)

Національна шкала

Кількість балів

Оцінка ЄКТС

Київ - 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ НОМІНАЦІЇ ТЕМАТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ ІЗ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ.....	7
1.1. Теоретичні основи формування аспектів лексики сурогатного материнства.....	7
1.1.1. Сутнісні характеристики базових понять дослідження лексики сурогатного материнства.....	9
1.1.2. Генеза розвитку лексики сурогатного материнства.....	11
1.2. Сучасні підходи до дослідження лексики сурогатного материнства.....	13
1.2.1. Чинники формування сучасної медичної лексики.....	15
1.2.2. Типологічні характеристики основних принципів утворення китайської лексики.....	18
1.3. Дослідження основних типів утворення китайської лексики.....	22
1.3.1. Успадковані слова (传承词).....	24
1.3.2. Неологізми (新造词).....	25
1.3.3. Архаїзми (古语词).....	26
1.3.4. Діалектизми(方言词).....	28
1.3.5. Професіоналізми (行业词).....	29
1.4. Відмінності медичної лексики та загальної лексики.....	30
Висновки до розділу 1.....	34
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	35
2.1. Методи дослідження лексики сурогатного материнства.....	35
2.2. Методологія дослідження лексики сурогатного материнства.....	36

Висновки до розділу 2.....	39
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ АСПЕКТІВ У ФОРМУВАННІ ЛЕКСИКИ З ТЕМАТИКИ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА.....	40
3.1. Методи утворення лексики сурогатного материнства.....	40
3.2. Формування, модифікації лексики сурогатного материнства.....	46
3.3. Розподіл та моделі утворення лексики з тематики сурогатного материнства на категорії.....	50
3.3.1. Категорія позначення медичного персоналу.....	50
3.3.2. Категорія позначення захворювань.....	52
3.3.3. Категорія частин тіла або анатомія.....	55
3.3.4. Категорія інструменти, медичні прилади.....	56
3.3.5. Категорія аналізи.....	58
3.4. Дослідження лінгвокультурологічних аспектів формування лексики сурогатного материнства.....	59
3.4.1. Об'єднання морфем на позначення нових лексичних одиниць.....	59
3.4.2. Графічне вираження лінгвокультурологічних аспектів.....	63
3.4.3. Евфемізми на позначення термінів сурогатного материнства.....	64
Висновки до розділу 3.....	68
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	70
РЕЗЮМЕ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	78

ВСТУП

Сьогодні багато людей стикаються з проблемами безпліддя, що стало причиною виникнення такої сфери медицини, яка дозволяє вирішити цю проблему. Також багато китайців користуються послугами сурогатного материнства, приїжджають до України за своїми дітьми. Ця тема зараз є дуже актуальною, і надалі буде тільки набирати оберти. Оскільки Україна одна з семи країн світу, у якій сурогатне материнство є законним, тому люди, котрі вивчають китайську мову, можуть пов'язати своє майбутнє з цією сферою, і саме тому тема формування лексики допоможе розв'язати проблеми адекватного перекладу, спілкування.

У цій роботі ми будемо розглядати формування обмеженої професійної лексики з теми сурогатного материнства. Лінгвокультурний аспект – дуже важлива культурна універсалія, котра забезпечує взаєморозуміння між людьми різних культур і мов і, у той же час, вона має свої особливості у кожній мові. Мова завжди розглядається (вивчається), як явище, що характеризує суспільство, а «з усіх аспектів культури мова, без сумніву, першою досягла високих форм розвитку, і бездоганність, що властива їй, є обов'язковою передумовою розвитку культури у цілому» (Боринштейн Е. Р., Кавалеров А.А.).

Актуальність нашої роботи обумовлена потребою українського китаєзнавства в адекватному перекладі та розумінні термінології сурогатного материнства, оскільки зараз ця термінологія входить у вжиток, лексика сурогатного материнства починає займати своє місце в словниках та статтях. Тому актуальністю є саме потреба в систематизуванні методів формування цієї лексики.

Мета нашого дослідження є дослідити лінгвокультурний аспект у формуванні термінологічної номінації тематичної лексики із сурогатного материнства у сучасній китайській мові.

Об'єктом дослідження цієї роботи є професійна лексика сурогатного материнства.

Предметом дослідження нашої роботи є вплив лінгвокультурного аспекту на формування лексики сурогатного материнства.

Мета цієї роботи досягається розв'язанням наступних завдань:

- проаналізувати формування аспектів лексики сурогатного материнства,
- дослідити поточний стан дослідження лексики сурогатного материнства,
- розглянути основні типи утворення китайської лексики, методи та методологія дослідження,
- проаналізувати вживання лексики сурогатного материнства,
- дослідити формування лексики сурогатного материнства та розподіл лексики сурогатного материнства на групи(за класифікацією).

Наукова новизна даного дослідження полягає у висвітленні нової класифікації лексики сурогатного материнства та їх моделі створення; аналіз екстралінгвістичних факторів в графічному вираженні (як приклад графема 月 = 肉); дослідження евфемізмів, які замінюють лексику сурогатного материнства.

Методи, які використовувались під час дослідження були: метод аналізу тексту, лінгвокультурологічні методи, діахронічний метод, критичний аналіз та кількісний аналіз.

Теоретичне значення дослідження пов'язано з поглибленням лінгвокультурологічних аспектів у вивченні формування термінологічної номінації із сурогатного материнства в сучасній китайській мові. Результати дослідження є внеском у загально лінгвістичну теорію.

Практичне значення отриманих результатів нашого дослідження полягає у можливості їхнього використання при перекладі медичних текстів, наукових статей, а також в навчальному процесі при викладанні медичного курсу китайської мови, теорії та практики перекладу, спецкурсів.

Апробація результатів дослідження. Міжнародна науково-практична відеоконференція "Ad Orbem per Linguas".

Джерельною базою даного дослідження слугують 30 медичних статей на тему сурогатного материнства та причин виникнення безпліддя; відео та пости з китайського мережевого додатку 小红书.

Структура та обсяг роботи. Наше дослідження складається зі вступу, трьох розділів, додатків, резюме на китайській мові, списку використаної літератури. Повний обсяг магістерської роботи - 78 сторінок, з них основного тексту - 71 сторінка.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ НОМІНАЦІЇ ТЕМАТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ ІЗ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ

1.1. Теоретичні основи формування аспектів лексики сурогатного материнства

Розвиток допоміжних репродуктивних технологій зробили сурогатне материнство можливим, а зміна структури сім'ї та зростання безпліддя роблять сурогатне материнство все більш і більш популярним. Сурогатне материнство є одним із способів отримання дітей подружжям або окремими особами в умовах нової структури сім'ї, наприклад одностатевих шлюбів і неповних сімей, а також безплідних пар.

Звичайно поява сурогатного материнства також породила низку проблем, таких як підрив традиційної сімейної етики через сурогатне материнство, знецінення сурогатних матерів, відмова від дітей і продаж дітей. Тому сурогатне материнство потребує гострого правового регулювання. Проте сучасне правове регулювання сурогатного материнства має дві проблеми: з одного боку, у багатьох країнах відсутнє правове регулювання сурогатного материнства, а з іншого боку, правове регулювання сурогатного материнства в різних країнах дуже суперечливе. Через відсутність законодавчого регулювання не існує правової норми, яка б керувала сурогатним материнством. Колізія законів і нормативних актів щодо сурогатного материнства в різних країнах призвела до великої кількості багатонаціональних сурогатних материнств, що загострило різноманітні проблеми сурогатного материнства. Тому правове регулювання сурогатного материнства потребує гострого вдосконалення. Якщо ми візьмо до прикладу Україну, де сурогатне материнство дозволено на законодавчому плані, но ми можемо помітити, що в нас є деякі пробіли в цих законах. Неодноразово батьки відмовлялися від дітей, які вже народилися, в Україні немає такого закону, який би покарав безвідповідальних батьків.

У Китаї сформувався величезний ринок сурогатного материнства, але законодавство про сурогатне материнство на даний момент є майже порожнім. Він лише забороняє сурогатне материнство за присягою у двох адміністративних постановах, не має законодавчого регулювання сурогатного материнства та не містить правил для визначення стосунків між батьками та дітьми у сурогатному материнстві. У судовій практиці також трапляються випадки, коли результати рішень щодо сурогатного материнства є суперечливими. Тому в Китаї також є необхідність вдосконалення законодавчого регулювання сурогатного материнства.

У цьому розділі ми з вами розглянемо та проаналізуємо поточний статус законодавства, договір про сурогатне материнство, визначення стосунків між батьками та дітьми, адміністративне регулювання сурогатного материнства в Китаї, а також надамо теоретичну підтримку та законодавчі пропозиції щодо законодавства про сурогатне материнство в Китаї.

Міністерство охорони здоров'я має дві адміністративні постанови, які відображають єдине положення про сурогатне материнство в Китаї: “Адміністративні заходи щодо допоміжних репродуктивних технологій”, яку було прийнято у 2001 році та “Допоміжні репродуктивні технології та система положень банку сперми” 2003 року.

Заходи щодо застосування допоміжних репродуктивних технологій, які були видані та набули чинності в 2001 році Міністерством охорони здоров'я Китаю, є ефективним відомчим нормативним актом, який безпосередньо регулює сурогатне материнство. Пункт 3 статті 2 Заходів передбачає: “Забороняється купівля та продаж гамет, зигот і ембріонів у будь-якій формі. Медичні заклади та медичний персонал не мають права застосовувати будь-які форми технології сурогатного материнства”(侯卫青). Порушення цього положення, відповідно до положень статті 22 “Адміністративні заходи щодо репродуктивних технологій людини“, буде підлягати адміністративному покаранню. По-перше, це грозить штрафом до 30 000 юанів, по-друге, якщо це також є злочином, то людині також загрожуватиме впровадження кримінальної відповідальності(宋纪萍).

“Допоміжні репродуктивні технології та система положень банку сперми” були видані Міністерством охорони здоров'я в 2003 році. Насправді, жодного нововведення чи прориву в цій постанові немає. В Китаї сурогатне материнство все ще заборонено.

В основних положеннях заборони комерціалізації зазначено, що “Медичні заклади та їх персонал повинні суворо контролювати показання для пар, які потребують впровадження допоміжних репродуктивних технологій, і не можуть зловживати допоміжними репродуктивними технологіями з економічних інтересів”.

1.1.1. Сутнісні характеристики базових понять дослідження лексики сурогатного материнства

Екстралінгвістика - це розділ мовознавства, що досліджує зв'язок мови з мисленням, суспільством, культурою, реальністю, тобто. лінгвістика, що вивчає аспекти мови, безпосередньо пов'язані з функціонуванням людини, що говорить, у суспільстві, також зовнішня лінгвістика(І.Н. Жукова).

Що таке естралінгвістичні фактори? Це параметри позамовної соціальної дійсності, що обумовлюють зміни у мові як глобального, і приватного характеру.

До екстралінгвістичних факторів відносяться:

1) демографічні параметри:

а) чисельність населення, що говорить тією чи іншою мовою;

б) спосіб розселення;

в) вікова диференціація носіїв мови;

2) соціальна структура суспільства;

3) культурно-мовні особливості:

а) наявність письмових традицій;

б) культурно зумовлені мовні контакти тощо. Наприклад, прийняття рішень про створення писемності для раніше безписьмової мови, законодавча та матеріальна підтримка функціонування мови у певних сферах призводять до формування

літературної мови, виникнення нових функціональних стилів тощо (Єрмоленко С.Я. 2001).

Світова дія екстралінгвістичних факторів веде до змін, що стосуються всієї або значної частини мовної підсистеми. Такі події, як прийняття рішень про створення писемності для раніше безписьмової мови, законодавча та матеріальна підтримка функціонування мови у певних сферах, зумовлюють виникнення нових форм існування цієї мови (літературна мова), виникнення нових функціональних стилів, що супроводжуються змінами у лексиці (поповнення словника, розвиток семантичної структури слів, зміни валентності слів та ін), у синтаксисі, стилістиці (Загнітко А.П. 2017). Прикладом впливу найчастіших екстралінгвістичних факторів є розвиток нових жанрів, стилістичних напрямів у літературі, що зумовлюють виникнення нових одиниць у термінології літературознавства (концептуалісти, маньєризм). До екстралінгвістичних факторів відносяться демографічні параметри (чисельність населення, що розмовляє тією чи іншою мовою, спосіб розселення, вікова диференціація носіїв мови та інше), соціальна структура суспільства, культурно-мовні особливості (наявність письмових традицій, культурно обумовлені мовні контакти) та інше (Ахманова О.С.). Дослідження співвідношень між елементами соціальної, позамовної дійсності (екстралінгвістичних факторів) та елементами мови є завданням соціолінгвістичного корелятивного аналізу.

Умови взаємопроникнення та взаємовпливу мов визначаються здебільшого історичними факторами їхнього співіснування, а також соціологічними чинниками – культурними, економічними контактами тощо. Мовознавці виділяють п'ять основних мовних ареалів, які в наслідок міжмовних інтерференцій виробили цілі пласти лексики інтернаціонального характеру, а саме: європейсько-американський, ареал народів колишнього СРСР, Близького і Середнього Сходу, народів Індійського океану, а також ареал Далекого Сходу (Семчинський С. В, с. 88-89).

Визначення лексики (гр. *lexikos* — словесний, словниковий) — 1) словниковий склад, сукупність слів якоїсь мови; 2) сукупність слів певної сфери вживання (Єрмоленко С.Я. 2001).

Лексикологія (гр. *lexikos* — словниковий та *logos* — слово, поняття, учення) - розділ мовознавства, що вивчає словниковий склад мови (Єрмоленко С.Я. 2001). Лексикологічні дослідження проводять в аспекті теорії слова, в семантиці, стилістиці, функціонуванні, історії, етимології, соціолінгвістиці та інших аспектах. Залежно від синхрон. або діакрон. планів дослідження лексикологію поділяють на описову та історичну. Власні назви вивчає ономастика. Семантичні аспекти лексичних одиниць досліджує лексична семантика (семасіологія). Серед цих аспектів – природа лексичного значення слова, його типи, структурування; слово як назва і явище номінації; полісемія, її типи і шляхи формування; лексико-семантична система мови та її конкретні вияви, що реалізуються в групуванні слів за їхніми значеннями або формою, за парадигматичними відношеннями або синтагмаїчними зв'язками: синонімія, антонімія, гіпонімія, паронімія, омонімія, лексико-семантичні групи, лексико-семантичні поля, міжрівневі лексико-граматичні поля (кількості, інтенсивності, часу тощо), лексична валентність і сполучуваність та ін.

1.1.2. Генеза розвитку лексики сурогатного материнства

Сучасна китайська медицина поєднує традиційну китайську медицину та західну медицину, серед яких західна медицина займає основне місце. Медична лексика в сучасній китайській мові не тільки має загальні характеристики китайської вузькоспрямованої лексики, такі як сильний професіоналізм, уніфікованість і нормативність, тенденція до узагальнення тощо, але також має власні відмінні характеристики, такі як збереження відносно більше давньокитайської лексики, включаючи більше іноземних слів, ніж в інших галузях.

Традиційна китайська медицина з тисячолітньою історією є зрілою системою медичної теорії, сформованою та розвинутою в результаті тривалої медичної практики (Tarik Satic.2018). Наприкінці династії Мін і на початку династії Цін західна медицина почала впроваджуватися в Китай, пускаючи коріння, зростаючи та розмножуючись у китайській культурі, поки не зайняла важливе місце в сучасній

китайській медичній системі. Але західна медицина також зазнала впливу китайської культури, особливо традиційної китайської медицини. Таким чином, медична лексика в сучасній китайській мові не тільки має загальні характеристики китайської вузькоспрямованої лексики, але також має свої особливості та відмінності.

Медична лексика відноситься до лексики, яка має чіткі наукові концепції та зазвичай використовується лише в галузі медицини та рідко з'являється в інших галузях. Медичну лексику в сучасній китайській мові можна визначити як професійну мову, яка має загальні характеристики професійної китайської лексики.

Медична лексика взагалі є вузького напрямлення. Медицина охоплює широкий спектр і також розвивається в напрямку дослідження природи та походження життя. Для звичайних людей поза медичною спеціальністю більшість слів у цьому діапазоні є словами, які зазвичай вони не використовують або навіть не розуміють. Якщо брати до прикладу тему сурогатного материнства, то тут ми з вами можемо звернути увагу на таке захворювання, як “полікістоз яєчників”. Для людей, які з цим терміном раніше не зустрічались, одразу не буде зрозуміло, що це взагалі таке, або вони просто можуть описати це захворювання, не називаючи його точної назви, наприклад “гормональне захворювання, яке призводить до того, що в організмі не відбувається овіляції і тому виникає безпліддя”, але в медичній сфері це захворювання має коротку назву “полікістоз яєчників”(多囊卵巢).

Хоча медична лексика є вузькоспеціалізованою, вона не обмежена якоюсь конкретною місцевістю. Поки це китайське слово в медичній сфері, воно повинно мати таке ж значення в китайськомовному колі. Це пояснюється тим, що медична термінологія має бути уніфікованою та стандартизованою, що має велике значення для поширення медичних знань, складання та пошуку документів, а також для академічних обмінів у країні та за кордоном. Хоча в китайському середовищі все ще існують нестандартні та суперечливі терміни, наприклад, слово “синдром” українською мовою зазвичай перекладається як 综合征, тоді як у Гонконзі та на Тайвані воно перекладається як 症候群; “СНІД” розшифровується як синдром набутого імунодефіциту, цей термін в китайській мові має декілька назв. На

материковому Китаї це слово перекладається як 艾滋, у Гонконзі 爱滋病, а на Тайвані, як 爱死病. Також його повна назва на китайській мові може записуватись як “获得性免疫缺陷综合征”. Це має негативний вплив на медичне розповсюдження, тому ще рано говорити про повну стандартизацію медичних термінів (Tarik Catic 2018).

Медична лексика є вузькоспеціалізованою, але врешті-решт медицина – це галузь, актуальна для кожного в суспільстві. Звичайно, у звичайних людей буде свій словниковий запас для висловлювання речей, пов'язаних з медициною. Тому деякі слова у звичайній китайській мові неминуче інтегруються в медичну лексику, наприклад, загальні слова, що вказують на різні частини тіла, такі як 头、手、腹、眼、心(Cao Xianzhuo 曹先擢 & Su Peicheng 苏培成. 1999). Ці слова є базовими для використання в суспільстві.

1.2. Сучасні підходи до дослідження лексики сурогатного материнства

Особливості формування.

1) Збереглася відносно велика кількість давньокитайських слів.

У сучасних медичних підручниках і трактатах, складених китайською письмовою мовою, все ще зберігається багато давньокитайської лексики, яку соціолінгвістика та культурна антропологія називають “лінгвістичними історичними пам'ятками”. Сучасній медицині вдалося розкрити механізм канцерогенезу пухлин на генетичному рівні, а слово “рак” (癌) у сучасній китайській медицині існувало ще в Стародавньому Китаї, а саме виникло воно в епоху династії Сун, і воно не є іноземним словом. Це свідчить про те, що традиційна медицина в Китаї давно розумілася на пухлинах. Крім того такі слова, як 谵妄、嗜睡、腹泻、便秘、黄疸、妊娠、痉挛, а також 隐匿、彰著、稽留热、痿 усі походять з давньокитайської мови (Tarik Catic 2018).

2) Більша кількість іноземних слів, ніж в інших галузях.

Більшість медичних запозичених слів у сучасній китайській мові увійшли до китайської лексики в період нової історії та сучасної епохи. Після Першої опіумної війни, з вторгненням європейських і американських держав, західна наука і технологія, включаючи медицину, увійшли в Китай і в той же час запозичили велику кількість медичних слів у китайську мову. Після реформи відкритості розвиток китайської медицини пішов услід за світом. Велика кількість медичної лексики з Європи та Сполучених Штатів напливла до китайської мови та зайняла велику частину в сучасній китайській медичній лексиці (Chang Jingyu 常敬宇, 1995).

Форми запозичених слів можна розділити на такі типи відповідно до різних способів перекладу:

1. Чисто транслітеровані слова, фонетика та семантика яких запозичені з іншомовних слів, іноді звані чистими запозиченими словами, які є іноземними словами у вузькому значенні. Це слова такі як 克隆 (клон), 盘尼西林 (пеніцилін), 卡路里 (калорія), 休克 (шок), 荷尔蒙 (гормон), 歇斯底里 (істерія).

2. Частина вимови запозичена з іноземних слів, а інша частина приймає спосіб вільного перекладу, який можна розділити на три види:

1) Знак транслітерації плюс значення. Перша частина слова запозичує вимову оригінальних іноземних слів, а друга частина використовує властиві китайській морфеми для позначення категорії слова. Наприклад 艾滋病 (СНІД).

2) Омофонічний переклад. На передумові збереження вимови, подібної до оригінального слова, метод омофонії використовується для перекладу, а значення китайських ієрогліфів використовується для того, щоб спонукати людей асоціювати та виражати певні значення. Наприклад 绷带 (бандаж), 维他命 (вітаміни), 基因 (ген).

3. Морфологічні запозичення, або слова, які записуються з літерами. При запозиченнях вимови слів запозичується і письмова форма слів, яку можна розділити на дві категорії:

1) Змішані китайсько-англійські слова. Частина слова запозичує оригінальну форму, а інша частина додає китайські слова, щоб вказати на його приналежність і

природу. Наприклад B 超(B-Ultrasound), X 光(X-ray, рентген), Y 染色体 (хромосома Y), 維生素 A (вітамін A)

2) Іноземне слово, яке безпосередньо використовує англійську скорочену форму та зберігає оригінальне значення слова та форму слова незмінними. Це найретельніший метод запозичення, і повністю використовує іноземні літери для позначення слів. Такі як: CT (КТ, комп'ютерна томографія 计算机断层扫描), DNA (ДНК дезоксирибонуклеїнова кислота 脱氧核糖核酸), OTC (безрецептурні ліки 非处方药).

4. Калька. Ця лексика займає більшу частину. Семантичний синтез здійснюється відповідно до китайських морфем і правил комбінацій. Калька має характеристики семантичної прозорості, а загальне значення слова легко зрозуміти. Тому китайська мова більш схильна використовувати метод кальки для того, щоб вбирати іноземні слова.

Багато іноземних медичних термінів, які перекладено методом кальки, перекладені безпосередньо з англійської мови, наприклад, 抗生素 (антибіотик), 二尖瓣 (двостулковий клапан), 肝炎 (гепатит), 血压 (кров'яний тиск) тощо (Tarik Catic 2018).

1.2.1. Чинники формування сучасної медичної лексики

Медицина має довгу історію розвитку, з моменту виокремлення в самостійну дисципліну наприкінці 20 століття вона розвивалася швидше і поступово сформувала самостійну термінологічну категорію та стиль. Що стосується поняття «медична китайська мова» то, як впливає з назви, «медична китайська мова» тісно пов'язана з медичною термінологією.

З медичної точки зору медична китайська мова є вираженням медичної термінології китайською мовою, і це китайське посилення на термін, що є феноменом у галузі медицини. З іншого боку, з точки зору китайської мови, медична китайська

мова є одним з напрямків китайської мови профільного призначення. Як гілка спеціального призначення китайської мови, щоб уточнити концепцію медичної китайської мови, спочатку слід уточнити вище поняття мови профільного призначення. Чжан Лі (2016), після комплексного аналізу п'яти характеристик мови профільного призначення, запропонував, що «мова профільного призначення — це соціальна група, яка займається вивченням певних професійних знань або конкретною професійною роботою та використовується в різних комунікативних видах діяльності, які часто зустрічаються в реальності. Часто вживана мова характеризується концентрованим використанням певних фонетичних засобів вираження, певних лексичних і синтаксичних структур, а також виділенням певних моделей структури дискурсу або використанням деяких унікальних моделей структури дискурсу» (张黎).

«Медична китайська» є однією з китайських профільного призначення поряд з «технічною» та «діловою». У той же час існування мов спеціального призначення зумовлене певною дисципліною, і особливості дисципліни самі по собі проникають у мовне поле. У процесі розвитку китайської мови профільного призначення, розвиток ділової китайської мови є відносно довгим ф його система є відносно завершеною.

Чжу Ліхан (2015) вважає, що «ділова китайська – це професійна ділова мова, яка тісно поєднує ділові професійні терміни та комунікативну китайську мову» (朱黎航). Визначення ділової китайської мови здебільшого починається з її мети та об'єкта, які є посиланням на визначення медичної китайської мови. Медична китайська мова має моносонімічні характеристики, більшість її мовних форм і теорій референтів представляють просту та унікальну пряму відповідність.

Медична китайська також має чітку особливість групової систематизації, відповідно до деяких термінів стає зрозумілою загальна категорія походження термінів. У той же час, оскільки мова йде про медицину, вона має точну науковість, до того ж оскільки вона діє на всіх пацієнтів, вона додає гуманізму порівняно з науково-технічними термінами. Під дією етики та моралі він додає характеристики неоднозначності. Крім того, з точки зору загальної історії розвитку медицини,

існують дві основні категорії медицини, це західна медицина та традиційна китайська. Через їх різне походження та історичну еволюцію, обидві мають різні характеристики з точки зору мови.

Деякі слова традиційної китайської медицини в процесі тривалого розвитку зберегли певні лексичні характеристики давньокитайської мови. Частина західної медицини перебуває під впливом іноземних слів і в тій чи іншій мірі зберігає характеристики іноземних слів. Деякі слова поступово перетворюються на слова в транслітерації та вільному перекладі.

Відмінності в цих двох походженнях ще більше впливають на спосіб словотворення, формуючи таким чином різні внутрішні структурні особливості слів.

Посилаючись на визначення інших типів китайської мови спеціального призначення, синтезуючи попередні описи споріднених понять, таких як медична китайська, і поєднуючи вищезазначені характеристики медичної китайської, ми вважаємо, що медична китайська мова відноситься до мови, яка використовується в професійній сфері медицини, конкретному медичному діапазоні або в окремих випадках. Китайська мова, яку слід класифікувати як китайську мову спеціального призначення, має такі основні характеристики, як однозначність, сімейність і двозначність. Під впливом розвитку часу і простору значення слів і кореневих слів слабке.

Китайська мова для профільного призначення є частиною викладання китайської, як другої іноземної мови. У порівнянні з китайською для загального призначення, це важлива частина викладання та вивчення китайської мови як іноземної. Головним предметом у вивченні та дослідженні китайської мови як іноземної є загальне вивчення профільної китайської та загальнонавчаної китайської мови.

Медична китайська мова – це китайська мова профільного призначення для людей, які не говорять китайською мовою в галузі медицини, які використовують китайську мову як інструмент для професійного вивчення медицини та спілкування (Tarik Catic 2018). Медична китайська – це не загальнонавчана китайська, а

профільна мова, яка використовується в особливих умовах. Оскільки вона відрізняється від загальної китайської, викладання загальнонавчальної китайської мови не може задовольнити відповідні потреби, тому потрібно запроваджувати спеціальні предмети за профільним призначенням.

1.2.2. Типологічні характеристики основних принципів утворення китайської лексики

На даний момент у науковому товаристві немає чіткого визначення лексики медичної китайської мови, а також ще не опублікована спеціальна література, де була би підрахована статистика щодо меж, кількості, рівня, складності та частоти зустрічання лексики медичної китайської мови. Це не лише частина браку та відставання у вивченні китайської медичної мови, але й певний вплив на вивчення китайської мови для спеціальних цілей. Вивчення словникового запасу є найосновнішою частиною вивчення мови. Оволодіння професійними термінами може увійти до Швидше та ефективніше вивчати мову. Виявлення характерних особливостей мов у різних підполях, таких як медична китайська, може компенсувати недостатність поточних досліджень.

Фонетика, лексика та граматики є важливими аспектами дослідження мови, і ці три аспекти разом складають основну класифікацію мови. У викладанні другої іноземної мови словниковий запас, як основна одиниця репрезентації мови, є однією з важливих основ вивчення мови, і також став центром уваги багатьох учених. У порівняльному дослідженні Лю Чживей і Жень Мін (2006)(刘智伟, 任敏) зробили грандіозний нарис розвитку навчання лексики китайської мови, як іноземної мови того часу. Лі Мін (2013) (李明) розглянув поточну ситуацію з викладанням лексики китайською мовою як іноземною за останні 20 років, особливо виділив відмінності та досягнення досліджень у базовій одиниці викладання лексики та стандарті викладання лексики. Він також зробив висновок, що викладання китайської лексики за 20 років відображають характеристики розширення масштабів дослідження та

перспективи дослідження, застосування лінгвістичних теорій та міждисциплінарних теорій, а також особливості науковості методів та технік дослідження. Згідно з попереднім оглядом, ми можемо легко виявити, що дослідження сучасної китайської лексики має бути тісно пов'язане з більш конкретними лексичними класами, а аналіз має проводитися на основі розуміння характеристик такої лексики.

Задля своєчасності дослідження в цій статті буде класифіковано та відсортовано дослідження іноземної китайської лексики після 2000 року. За останні 20 років дослідження іноземної китайської лексики можна розділити на три частини відповідно до змісту дослідження та його точки зору.

По перше полягає у дослідженні характеристик онтології китайської лексики в контексті навчання другої мови. Сяо Сяньбінь (2002) (肖贤彬) запропонував взяти найменшу словотвірну одиницю морфему за ядро, і на основі цього пояснив пов'язані з цим проблеми в методиці навчання. У нього в основному розглядаються внутрішні правила морфології та значення китайської лексики. Ван Шію і Мо Сююнь (2003) (王世友, 莫修云) взяли морфемну функцію як відправну точку та продемонстрували основні проблеми навчання, такі як розширене читання, на основі пояснення системного рівня китайської лексики. Лі Жулун та Ян Цзічунь (2004) (李如龙, 杨吉春) висунули точку зору «зосередження на навчанні лексики» та вважали, що китайська лексика включає багато аспектів, таких як фонетика, семантика, граматики, прагматика та культура. Функціональні слова та характеристики словотворення тісно пов'язані з граматикою, тому вивчення лексики є головним пріоритетом. Лі Жулун та У Мін (2005) (李如龙, 吴茗) висунули та пояснили два принципи диференційної частоти та морфологічного аналізу, вважаючи, що це два основних принципи вивчення китайської мови як іноземної. Лу Цзяньмін і Ван Лі (2006) (陆俭明, 王黎) змінили залежність китайської мови як іноземної від своєї природи та припустили, що в ході процесу вони допомагають один одному, і виявили важливість дослідження сутності китайської в контексті другої мови. Ян Цзічунь (2011) (杨吉春) базується на думці про те, що викладання китайської мови як іноземної має бути зосереджене на вивченні лексики, з метою подальшого вдосконалення основного словникового

запасу в навчанні, навколо загальної частовживанної лексики пояснюється стандартний метод спеціального вибору та відповідні методи навчання. Тянь Юнфан (2013) (田永芳) взяв обґрунтування китайської лексики як відправну точку та в основному проаналізував обґрунтувальні характеристики китайської лексики в чотирьох аспектах: вимова, морфологія, значення слова та текст, щоб служити викладанню китайської лексики як іноземна мова.

У 20-му столітті підручники, які були опубліковані та випробувані на початку розвитку медичної китайської мови, були такими: найпершим публічно опублікованим підручником китайської медичної мови був “Китайська мова – медична китайська” (《汉语——MEDICAL CHINESE》), який був укладений Шанхайським коледжем традиційної китайської медицини та опублікований у 1986 році, а потім одна за одною були опубліковані “Китайська мова для традиційної китайської медицини” (《中医汉语》)(опубліковано в 1991-1993 рр.), “Курс медичної китайської мови” (《医学汉语教程》) (під редакцією Ян Цзінсюаня, редаговано в 1985 р., випробувано в 1987 р.), “Університетський медичний курс китайської мови” (під редакцією Хун Цайчжана, опубліковано Тяньцзиньським Університетом у 1990-1991 роках), “Сучасна китайська мова в традиційній китайській медицині” (написана Гао Гуанчженем та ін., опублікована у 1997 році).

З початку 21-го століття, зі збільшенням кількості іноземних студентів, які вивчають медицину в Китаї, раніше опубліковані китайські підручники з медицини більше не могли задовольнити поточні потреби, і була складена нова партія підручників більш високої якості.

Найбільш впливовими з них є три томи підручників 《医学汉语·实习篇》, які з 2007 р. виходять у видавництві Пекінського університету; з 2009 року суспільство вивчення та дослідження іноземних мов видало роботу 《实用医学汉语》, до якої входять три розділи такі, як: 《语言篇》, 《基础篇》 та 《临床篇》, а також опублікували навчальний матеріал 《实用中医汉语》.

У той же час видавництво Пекінського університету мови та культури у 2009 році розпочало розробку серії підручників 《医学汉语》. Цей набір підручників був написаний спеціально для студентів першого курсу середніх і вищих медичних професійних коледжів. Безперервне “шліфування” вищезазначених підручників з китайської медицини забезпечує хороші матеріали та простір для відповідних досліджень підручників з китайської медицини.

Дослідження сутності медичної мови є дослідження мовної особливості медичної китайської мови, а також є основним аспектом дослідження вивчення лексики медичної китайської мови. На даний момент часу щодо досліджень з теми мовної особливості медичної китайської мови будь то використання спеціальних конструкцій або ж комунікативне використання, можна сказати, що досліджень досить таки небагато, і більшість з них - це лексичні дослідження. Найбільш ранньою опублікованою статтею про дослідження самої медичної китайської мови є “Словотвір в медичній китайській мові” (《汉语医学构词法》) Яна Цзінсюаня. Він взяв записи, включені в “Термінологію анатомії людини”, як об'єкт статистичного аналізу, і запропонував метод словотворення медичної китайської лексики (включаючи суб'єктно-предикативну форму, суб'єктно-підрядну форму, дієслівно-об'єктну конструкцію, форму доповнювання, порівняльний тип, форма приставки афіксу, транслітерованій, комбінованій тощо), і він вважав, що “медичні слова мають різноманітні форми словотвору. Крім дотримання загальних правил словотвору, вони також мають свої унікальні способи і необхідно дослідити його способи словотворення”. Хоча це було лише початковим дослідженням, але воно зруйнувало попередню дослідницьку ситуацію китайської медичної мови, яка була зосереджена тільки на навчальних матеріалах, а також розширило кут дослідження. Крім того, деякі вчені провели поглиблені дослідження з лінгвістичної точки зору. Наприклад, Юй Пен використовував теорії та методи, пов'язані з термінологією, для класифікації термінів “болі” в лексиці традиційної китайської медицини та обговорення питань стандартизації; Ян Міншань та інші проаналізували та вивчили морфологічні особливості термінів традиційної китайської медицини на трьох рівнях

морфеми, слова та речення. Крім того, майже немає літератури, присвяченої вивченню мовних особливостей медичної китайської мови (переважно це дослідження лексики з підручників). Недостатність наведених вище результатів дослідження свідчить про те, що дослідженням базової медичної китайської мови не приділено належної уваги.

1.3. Дослідження основних типів утворення китайської лексики

Лексика — це сукупність усіх (або певного діапазону) слів і сталих фраз мови. З різних точок зору лексику можна класифікувати за різними категоріями. Наприклад, з точки зору типів мов, існує китайська лексика, українська лексика тощо, за ступенем важливості її можна розділити на загальну лексику, базову лексику тощо, з джерела може бути класична китайська лексика, діалектна лексика і так далі. Відповідно до предметної області, є медична лексика, ділова лексика, туристична лексика тощо, але незалежно від того, з якої точки зору її розділити, якщо вона називається лексикою, вона повина містити два типи вираження слова і мови. В цьому розділі ми з вами зосередимо нашу увагу на характеристиці медичної китайської лексики та її словотворення. Як випливає з назви, об'єкт дослідження цього розділу спочатку визначає мову дослідження як китайську, вивчає лексику китайської мови та розглядає предметну область як класифікаційну перспективу в межах китайської лексики та аналізує серед них медичну китайську. Лексику вивчають з точки зору словотворення, тобто наше дослідження належить до досліджень словотворення лексики в галузі спеціальної мови. Лексика є найактивнішим компонентом мовних елементів, нам важко точно і вичерпно підрахувати її кількість, водночас, зважаючи на актуальність і переконливість дослідження, об'єктом нашого дослідження є переважно медичка лексика, а саме лексика з теми сурогатного материнства.

Основні типи китайського словотвору

Тут насамперед слід розрізнити дві групи понять, одна — словотвір і створення нових слів та виразів, друга — словотвір і формоутворення. Коротше кажучи,

словотворення тісно пов'язане з пізнанням. Це створення нових слів і створення їх із нічого, без урахування внутрішньої структури слів; тоді як словотворення вивчає внутрішню структуру існуючих слів і зосереджується на значенні слів ; формоутворення вивчає морфологічні зміни слів, приділяючи основну увагу граматичному значенню до і після морфологічної зміни, а також додатково враховуючи зміни його лексичного значення та значення особливості.

Серед китайських слів найкоротше слово складається з одного складу, а найдовше складається з 14 складів; найбільша частка слів складається з 2 складів, що узгоджується із загальною характеристикою переважання двоскладових складних слів у сучасній китайській мові, за якими йдуть 3-складові та 4-складові слова (Zhiping Zhu. 2020). Кількість слів з довгими складами менша, що є більш розумним і відповідає сприйняттю і правилам запам'ятовування. До простих слів, які складаються з одного ієрогліфу можна віднести:

- слова, які пов'язані із захворюваннями (疤、疮、痘、疔、痰、癣、痒、痈、痔);
- частини або органи тіла (背、鼻、臂、额、腭、耳、肺、肝、膈、腮、喉、肌、颊、脑、脾、舌、肾、手、腕、胃、膝、牙、咽、腰、腋、胰);
- слова, які мають відношення до хімії (碳、醇、碱、氮、硫、酶、醚、氢、醛、酸、糖、铜、烯、氧、酯、族);
- одиниці виміру (度、升、克).

Серед цих простих слів найбільшу частину займають слова, які пов'язані з тілом або органами, також деякі слова, які пов'язані з хімією, їх легко зрозуміти. Метою медицини є боротьба з різними захворюваннями чи ураженнями людського тіла та захист здоров'я людини, тому вона обов'язково має справу з різними частинами людського тіла. З точки зору сприйняття, людське пізнання відбувається від відомого до невідомого та від пізнання себе до пізнання світу. Тому люди в цілому мають ранній і високий ступінь самосвідомості.

Лексика китайської мови надзвичайно багата, всього є шість типів утворення лексики в китайській сучасній мові, це такі типи, як: успадковані слова (传承词),

неологізми (新造词), архаїзми (古语词), діалектизми (方言词), професіоналізми (行业词) та запозичені слова або слова іншомовного походження (外来词). Далі ми з вами більш детально розглянемо кожен із цих варіантів.

1.3.1. Успадковані слова (传承词)

Успадковані слова стосуються слів, що успадковані від стародавньої китайської мови ханьців та передалися до сучасної китайської лексики. Простіше кажучи, ці слова використовувалися протягом всієї історії. Успадковані слова займають більшу частину сучасної китайської лексики.

Деякі успадковані слова мають довгу історію, оскільки багато об'єктивних речей, відображених у давнину та сучасність, в основному однакові. Багато з них уже зустрічалися в написах на кістках оракулів, наприклад ті, які описували назви природних явищ: “风、雨、雷、电、星、云、水、火、山、土、天、地” та інші; слова, які описували дію: “出、来、入、立、射” та інші; слова на позначення стану: “大、小、多、少、新、旧、黄、白、黑、老” та інші.

До успадкованих слів належать також деякі історично запозичені слова інших етнічних груп. Наприклад “葡萄、苜蓿、师子（狮子）” є запозиченими словами із західних регіонів, а “站、胡同、蘑菇” є монгольськими запозиченими словами. Після династії Східної Хань із запровадженням буддизму в Китаї, до китайської лексики увійшли деякі буддистські терміни. Наприклад “佛、塔、僧、尼、菩萨”. Під час династій Мін і Цин західні місіонери приїжджали в Китай один за одним, і в сучасній китайській мові з'явилися запозичення із західних мов, наприклад “公司、赤道、温带、亚热带、地球、鸦片”. Усі ці слова широко розповсюдилися.

В успадкованих словах місце та функція кожного слова різна. Є деякі слова, які займають основну позицію, ми можемо назвати їх кореневими словами (根词). Кореневі слова мають давню історію, стабільне положення і вони мають широку зону використання, їх розуміє й використовує весь народ. Кореневі слова, як морфеми,

мають сильну здатність утворювати слова. Наприклад “地”, є багато складних слів, утворених з ним, а також складних складних слів, утворених цим складним словом як морфемою. Такі як “地点、地步、地理、地方、地方戏、地方志、地方主义” та інші. Кореневі слова є основою для утворення нових слів (现代汉语词汇的组成) .

1.3.2. Неологізми (新造词)

Неологізми стосуються нових слів, яких немає в давній китайській лексиці, але неологізми це слова, які були створені після того, як ми перейшли до сучасності. Неологізми пов’язані з успадкованими словами, і разом вони утворюють основну частину сучасної китайської лексики.

Починаючи з 20-го століття, особливо після руху Четвертого травня, відбулися глибокі зміни в суспільстві, в науково-технічній сфері, в ідеологічній концепції людей, і був досягнутий величезний прогрес, постійно створюються слова, які відображають нові речі та явища. За останні 100 років словниковий запас китайської мови збільшувався швидше, ніж за попередні тисячі років. Наприклад:

- політична сфера : 共产党、红军、解放区、土改、政协、联合国 ;
- економічна сфера : 单干、人民公社、承包制、国企、外资、股份制;
- науково-технічна сфера : 化肥、日光灯、电子表、超导、激光、胰导素;
- побутова сфера : 食堂、超市、连锁店、快餐、饮料、商品房。

Зміни в уявленнях людей (на прикладі імен трудящих у новому та старому суспільствах): 农民 селянин (泥腿子 селяк)、矿工 робітник (煤黑子 робітник у зневажливій формі)、演员 актор (戏子 акторисько)、厨师 кухар (厨子 кухар (часто в зневажливій формі))、邮递员 поштар (邮差 листоноша)、理发员 перукар (剃头匠 цирульник) (现代汉语词汇的组成) .

Неологізми створюються з існуючих морфем і відповідно до способу словотворення в сучасній китайській мові, тому людям не важко їх зрозуміти. А з постійним підвищенням культурного рівня народу та популяризацією радіо, телебачення, газет та інших засобів масової інформації поширення нових слів також відбувається відносно швидко.

Довгий час односкладові слова становили більшу частину китайської лексики, неологізми, як правило, багатоскладові, здебільшого двоскладові, також спостерігається тенденція до збільшення кількості трьох і більше складів. Наприклад: 双休日(два вихідних, зазвичай субота та неділя)、游乐园(парк атракціонів)、运动鞋(спортивне взуття)、矿泉水(мінеральна вода)、出租车(таксі)、录像机(відеомагнітофон)、热水器(бойлер)、抽油烟机(кухонна витяжка).

Пан Ван Лі сказав: “Велике збільшення нових слів у сучасній китайській мові значно збагатило її словниковий запас і зробило його досконалим.”(《汉语史稿》), і це є влучним виразом.

1.3.3. Архаїзми (古语词)

Архаїзми - це застарілі слова, що рідко використовуються, вони продовжують використовуватися в наші часи, але їх форма використання застаріла(Довідник з української мови. Лексика. Професійні слова).

Архаїзми стосуються лексики стародавньої та сучасної китайської мови. Велика частина архаїзмів була поглинена сучасною китайською мовою як слова спадщини, і тут ми говоримо про інші слова, які зазвичай більше не використовуються. Ці стародавні слова не однакові, їх можна умовно розділити на дві категорії:

1) Історичні слова (历史词) : багато речей і явищ, які колись існували в історії, зараз вже не існують. Слова, які відображають ці речі та явища, називаються історичними словами. Історичні слова сьогодні вживаються рідко і використовуються лише тоді, коли є особлива потреба використовувати історичні вирази. Наприклад:

- слова, які пов'язані з історичними нормами законів: 世袭、禅让、门阀、六礼（冠礼、婚礼、丧礼、祭礼、乡饮酒和乡射礼、相见礼）、册封、科举;
- слова, які відносились до організаційних структур: 丞相、刺史、廷尉、郡守、县令、三老、亭长、里正;
- слова, які стосуються сільськогосподарського ремесла: 夏正、井田、屯田、代田、漕粮、耒、耦犁、铨;
- слова одягу та прикрас: 袞、补服、襦衣、褰衣、玦、环佩、顶珠、花翎;
- слова певних інструментів: 釜、甑、鬲、鼎、钵、簋、酉、缶、尊.

2) Слова веньяню (文言词) : речі та явища, відображені словами веньяню, все ще існують у реальному житті, але їх замінили іншими словами. Наприклад: 目 - 眼, 履 - 鞋, 食 - 吃, 甘 - 甜, 遣 - 打发, 弛 - 放松, 博—赌钱, 敛 - 收缩, 汲 - 打水, 侏儒 - 矮子, 肩舆 - 轿子.

Хоча слова веньяню були замінені, багато з них стали морфемами сучасних китайських багатоскладових слів. Деякі зі згаданих вище слів досі використовуються. Наприклад: 目 - 眉目, 履 - 履历, 食 - 食品, 甘 - 甘甜, 遣 - 派遣, 弛 - 松弛。

Взагалі, веньянізми застаріли і більше не вживаються в наш час, особливо в розмовній мові. Але є деякі речі, які в письмовій мові іноді все ще використовуються для вираження особливого значення, емоційного або стильового забарвлення. Наприклад: 耄耋 (之年)、矍铄、伉俪、隽永、遐尔、迤邐、觊觎、囹圄. Також є деякі займенники та службові слова, які вже вийшли з ужитку, наприклад: 吾、尔、孰、谨、毋、抑、苟、也、矣。

Правильне використання слів веньяню може зробити текст урочистим і елегантним. У деяких прикладних стилях, таких як повідомлення з поздоровленнями,

повідомленнями співчуття тощо, слова на кшталт “华诞、荣膺、欣悉、贺忱、谢世、罹难” іноді є більш доречними, ніж загальноживані слова.

Веньянізми також можуть зробити мову стислою та змістовною. Наприклад:

苟活者在淡红的血色中，会依稀看见微茫的希望；真的猛士，将更奋然而前行。

呜呼，我说不出话，但以此纪念刘和珍君！（Лу Сінь 鲁迅《纪念刘和珍君》）

Слова “苟活者”、“依稀”、“微茫”、“猛士”、“奋然”、“呜呼” і так далі — все це архаїзми, які краще виражають горе і гнів, накопичені в серці.

1.3.4. Діалектизми(方言词)

Діалектизми – це слова, що вживаються в певних місцевостях і не має відповідників у літературній мові (Ю.І. Ковалів). Тобто на певних територіях китаю вживають деякі слова, але вони не є загальноживаними в китайській мові. Наприклад: магазин, який вже закривається на ніч в Шанхаї називається “打烊”; морозиво на паличці в Шанхаї називається “棒冰”; верхню одягу в Сямені називаю “外衫”; місяць у Гуанчжоу називають “月光”, а у Фучжоу “月”.

Діалекти китайської мови дуже складні, і існує сім основних типів: північний діалект, діалект У, діалект Хунань, діалект Гань, діалект хакка, кантонський діалект і діалект Фуцзянь. На основі північного діалекту формується так звана путунхуа, як спільна мова всього народу. В основному він заснований на лексиці північного діалекту, але також вбирає діалектні слова деяких інших діалектних областей. Наприклад, “尴尬、垃圾、懊恼、货色、齷齪、面孔、把戏、煞有介事” взяті з діалекту У.

Із все більш частими контактами між материком з Гонконгом і Тайванем деякі слова Гонконгу і Тайваню, особливо слова, що відображають інноваційні речі, також

увійшли до вжитку загальної мови цілої нації. Наприклад, “小巴、融资、物业、杀手、寻呼机、娱乐圈、自助餐、美食城、购物中心” і т.д.

Путунхуа заснована на північному діалекті, але деякі слова, які є занадто вульгарними і не мають особливої виразної сили, слід відкинути. Наприклад, у Пекіні “洋取灯儿 (火柴)、半空儿 (瘪花生)”, у Сичуані “撑花儿 (伞)、河心儿 (藕)、唧唧 (怎么)”, північно-східний “笆篱子 (监狱)、埋汰 (肮脏)、电道 (公路)、这疙瘩 (这里)、唠嗑 (聊天)”, у північному Шеньсі “婆姨 (妻子)、大 (爸爸)” та інші слова не мають необхідності бути в путунхуа.

Деякі слова Гонконгу та Тайваню мають відповідні слова в путунхуа, які легко зрозуміти та дуже популярні в суспільстві, але деякі люди в гонитві за модою використовують саме ці слова. Наприклад, замість “激光、舞会、微型” вони кажуть “镭射、派对、迷你”, це небажано, а також ускладнює стандартизацію мови.

У письмовій мові іноді використовуються діалектні слова, оскільки вони мають особливі значення та забарвлення, а загальні слова важко замінити. Наприклад:

我们很多人没有学好语言，所以我们在写文章做演说时没有几句生动活泼切实有力的话，只有死板板的几条筋，像瘪三一样，瘦得难看，不像一个健康的人。

(毛泽东《反对党八股》)

“瘪三” у Шанхаї так раніше називали людей, які не мали нормальної роботи, це були безхатченки, які заробляли собі на життя за допомогою жебракування або крадіжки. Цим словом можна виразити образ конкретної людини, а також емоцію відрази.

1.3.5. Професіоналізми (行业词)

Професіоналізми включають в себе термінологію та спеціальну галузеву лексику (Волков А.Р. 2001).

1) Термінологія. Відноситься до спеціальної термінології дисципліни. наприклад:

фізика: 电子、质子、射线、反应堆、电磁波、反物质;

хімія: 元素、分子、电解、氧化、催化、硬脂酸、热塑性;

науки про життя: 细胞、胚胎、遗传、进化、无性繁殖、基因工程;

філософія: 唯物、思辨、理论、感性、同一、对立、归纳、演绎;

література і мистецтво: 形象、典型、塑造、情节、细节、喜剧、悲剧.

Лексика сурогатного материнства як раз і відноситься до професіоналізмі, так як використовується суто в одній спеціально спрямованій медичній галузі. Ми не використовуємо лексику сурогатного материнства у своєму повсякденному житті, ми також не стикаємося з цією лексикою щодня. Тому усі слова сурогатного материнства ми відносимо до професіоналізмів.

1.4. Відмінності медичної лексики та загальної лексики

Деякі вчені вважають, що суспільне життя поділяється на галузі, а мовне життя, як невід’ємна частина суспільного життя, також має бути розділене на різні аспекти, утворюючи таким чином сферу лінгвістики. Лі Юймін (2012) зазначив, що “мовна сфера життя спеціально втілюється в мовному житті різних галузей. Різні спеціальності займаються різною соціальною діяльністю та роботою, мовні проблеми на які варто звернути увагу та які потрібно вирішити різні, також вимоги до знання мови для робітників бувають різними. Тому мовна сфера кожної галузі має свої особливості, і мовне планування кожної галузі також має свої особливості”(李宇明).

Відповідно до Міжнародної стандартної галузевої класифікації Організації Об’єднаних Націй існує щонайменше 21 основна галузева категорія (див. таблицю 1). З теоретичної точки зору, кожна галузь може сформувати мовленнєву спільноту, а мову, на основі мовленнєвої спільноти, можна розділити на різні сфери. 21 розділ першого рівня також можна поділити на більш конкретні галузеві класифікації другого та третього рівнів, і ці детальні підрозділи також можна сформувати у мовні варіанти, що відповідають мовненнєвим спільнотам першого рівня.

«Профільна мова», яку запропонував Лі Юймін, насправді дуже схожа на ту, що ми називаємо «мовою спеціального призначення». Він вважає, що деякі галузі особливо тісно пов'язані з мовою, наприклад вчителі, диктори, лікарі тощо, і їм потрібно отримати спеціальне мовне навчання, а також спеціальне оточення, яке буде сприяти розвитку мовних навичок.

Ці дискурси щодо предметної лінгвістики мають значення для наших досліджень медичної китайської мови. Китайська медична мова в основному пов'язана зі сферою охорони здоров'я та соціальною роботою.

Відповідно до точки зору предметної лінгвістики, медична китайська є конкретною мовою спеціального призначення, яка відрізняється від загальної китайської. Медична китайська мова не тільки має ті самі частини вираження повсякденного життя, що й загальна китайська мова, але також має унікальні мовні характеристики, які спеціально використовуються для медичних професій (Сао Хіанцзюо 曹先擢 & Су Реиченг 苏培成 1999). Як китайська мова спеціального призначення, зв'язок між медичною китайською та загальною китайською відображається в різних аспектах, таких як лексика, граматики, дискурс тощо, але найбільш очевидним аспектом їх відмінності є лексичний.

З точки зору відбору лексики та частоти використання, медична китайська лексика та загальна китайська лексика перетинаються та відрізняються. Це момент, який заслуговує на особливу увагу, коли ми викладаємо медичну китайську для студентів, які вивчають китайську мову спеціального напрямлення. Медицина є складним предметом, який зазвичай включає в себе хімію, біологію, фізику, анатомію і навіть психологію, фізичне виховання, науку про навколишнє середовище та інші дисципліни, тому словниковий запас медичної китайської мови природно охоплюватиме кілька дисциплін (Luesink D. 2016).

Щодо взаємозв'язку між медичною китайською та загальноживанною китайською мовами, в науковому товаристві немає значних дискусій. Існуючі дослідження починаються лише з точки зору медичної китайської мови та професійного навчання, і розглядають медичну китайську як професійну допоміжну

навчальну програму для студентів-медиків. Що стосується відносин із медичною професією, то в основному немає глибокого обговорення її зв'язків із загальною китайською мовою, тому досі немає загальноприйнятої відповіді. На даний момент єдиною загальноприйнятою точкою зору в науковому товаристві є те, що викладання медичної китайської мови має здійснюватися на основі загального викладання китайської мови та має бути організовано після періоду базового викладання китайської мови, це спеціальне навчання вищого рівня, тобто відправною точкою навчання медичної китайської мови є знання китайської мови вище початкового рівня, тому що важко починати вивчати спеціалізовану мову з нуля. Крім того, судячи з небагатьох вже існуючих результатів досліджень, хоча в деяких статтях говориться про зв'язок між медичною китайською та загальноживанною китайською, але вони лише вказували на їхні відмінності, а не згадували про зв'язок між ними. Такий підхід лише підкреслення відмінностей і не згадування про зв'язки є упередженим, особливо проти розміщення медичної китайської та загальноживанної китайської на двох абсолютно протилежних сторонах. Медична китайська та загальноживання китайська нероздільні, мають як відмінності, так і зв'язки. Це вимагає від нас зосередитися як на зв'язках, так і на відмінностях у дослідженнях.

Загальноживана китайська мова - це сукупність лінгвістичних матеріалів і засобів для взаємного спілкування, якими оволоділи однаково всі члени мовного суспільства.

Медична китайська мова - це гілка китайської мови профільного призначення, яка являє собою сукупність лінгвістичних даних і засобів, освоєних і використовуваних деякими членами суспільства, які пов'язані з медичною сферою (Luesink D. 2016). Хоча вони мають чіткі відмінності в тому, які люди їх використовують, але обидві є частинами китайської системи, і зв'язок між ними також не можна ігнорувати. Зв'язок між загальноживаною китайською та медичною китайською полягає в тому, що вони значно збігаються, з різним ступенем збігу майже на всіх рівнях і на всіх рівнях, таких як лексика, синтаксис, прагматика тощо.

удосконалення професійного рівня, перекриття все нижче, серед рівнів перекриття граматики та прагматики є високим, а перекриття словникового запасу є низьким.

Висновки до розділу 1

Медичні терміни – це ті слова, які мають чіткі наукові концепції та зазвичай використовуються лише в медичних статтях і рідко з’являються в літературі в інших галузях. Медицина охоплює широкий спектр галузей, вона завжди базувалася на біології, хімії, фізиці, анатомії, фізіології, патології та інших дисциплінах. Розвиток медицини робить її невіддільною від дисциплін мікроорганізмів, імунітету та паразитів. Судячи з тенденції розвитку медицини, медицина і психологія, соціологія та інші дисципліни будуть тісно пов’язані, але в той же час вони також розвиваються в більш теоретичному напрямку, наприклад, досліджуючи природу та походження життя. Тому швидко оволодіти спеціалізованою лексикою медичної китайської мови для студентів іноземців досить важко.

В сучасній китайській мові виділено шість типів утворення лексики, до цих типів входять: успадковані слова (传承词), неологізми (新造词), архаїзми (古语词), діалектизми (方言词), професіоналізми (行业词) та запозичені слова або слова іншомовного походження (外来词). За допомогою цих словоутворень ми використовуємо медичну китайську лексику, яка також розвивається і утворюється за певними способами.

Медична мова не відноситься до мови загальново вжитку, ми не використовуємо її кожного дня, тому для майбутніх професіоналів в сфері медицини потрібно дослідити детальніше формування медичної лексики, щоб надалі легше вивчати та запам’ятовувати нові слова.

Стрімкий розвиток медичних досліджень і практики повинен мати величезний попит на нові слова, тому для перекладачів та людей, які вивчають іноземну мову, надзвичайно важливо зрозуміти походження та формування медичних слів, щоб облегшити розуміння і вивчення нової специфічної термінології.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Методи дослідження лексики сурогатного материнства

Для досягнення мети нашого дослідження та виконання практичної частини роботи ми розглядаємо такі методи, як аналіз, узагальнення, описовий, лінгвокультурологічний та діяхронічний методи. Усі ці методи допомогли нам дійти певного висновку, а саме розумінню, як формуються слова з сурогатного материнства та репродуктивної медицини.

В ході написання даного дослідження ми використовували метод аналізу, за допомогою якого в першу чергу ми проаналізували теоретичний матеріал, який слугував допомогою, при написанні роботи, також використовуючи цей метод ми аналізували лексику галузі сурогатного материнства та репродуктивної медицини;

метод узагальнення, за допомогою якого ми розподілили лексику по групах для більш легкого та скорішого засвоєння лексики з обраної теми студентами китаїстами, які захочуть в майбутньому зв'язати свою роботу саме з медициною;

описовий метод, при описі формування архаїзмів, діалектизмів, професіоналізмів, неологізмів; за допомогою цього методу ми ілюструємо різні види створення медичної лексики, такі як : X+员 X+病 X+学家; також використовуючи цей метод ми можемо продемонструвати різницю між синонімами та способами їх використання при формуванні лексики з теми сурогатного материнства на прикладі лікарів, де ми можемо використовувати 专家,学家, 医生, 医师.

лінгвокультурологічний метод, так як наше дослідження пов'язане з лексикою, то за допомогою цього метода ми можемо розглянути взаємозв'язок і взаємодію китайської культури та мови, і як саме культура впливає на створення лексики з теми сурогатного материнства;

діяхронічний метод, за допомогою якого ми проаналізуємо розвиток китайської писемності, з чого все починалось та як надалі розвивалась писемність; також

використовуючи цей метод ми продивимося історичний розвиток створення лексики китайської мови в галузі медицини.

Після огляду теоретичних матеріалів ми переходимо до практичного аналізу, де вже використовуємо та аналізуємо наукові статті з теми медицини та сурогатного материнства, щоб досягти мети нашого дослідження та виявити, як саме та за яким принципом формуються тематичні слова.

2.2. Методологія дослідження лексики сурогатного материнства

Оскільки основна тема нашого дослідження це лінгвокультурологічні аспекти формування лексики з теми сурогатного материнства, то спочатку треба дати визначення, що таке лінгвокультурологія, екстралінгвістика та лексикологія, та за що вони відповідають. Є багато різних пояснень до цих визначень, щодо екстралінгвістики, то в цій роботі ми будемо дотримуватися визначення, яке дали у “Словнику термінів міжкультурної комунікації” І.Н. Жукова: “екстралінгвістика - це розділ мовознавства, що досліджує зв'язок мови з мисленням, суспільством, культурою, реальністю, тобто. лінгвістика, що вивчає аспекти мови, безпосередньо пов'язані з функціонуванням людини, що говорить, у суспільстві, також зовнішня лінгвістика”(с.467). Я погоджуюсь з цим визначенням, тому що також вважаю, що кожна мова має тісний зв'язок зі своєю культурою, і культура в свою чергу впливає на формування нових лексичних одиниць та їх тлумачення.

Оскільки ми працюємо з лексикою, то у визначенні, що таке лексика та лексикологія, ми погоджуємося з формулюванням “Короткого тлумачного словника лінгвістичних термінів” за редакцією С.Я. Єрмоленко: “Лексикологія (гр. *lexikos* — словниковий та *logos* — слово, поняття, учення) -розділ мовознавства, що вивчає словниковий склад мови”.

В нашому дослідженні велику роль грає лінгвокультурний аспект, вивчаючи його ми зупинилися на тлумаченні Боринштейна Е. Р, який зазначав, що “лінгвокультурний аспект – дуже важлива культурна універсалія, котра забезпечує

взаєморозуміння між людьми різних культур і мов і, у той же час, вона має свої особливості у кожній мові. Мова завжди розглядається (вивчається), як явище, що характеризує суспільство, а «з усіх аспектів культури мова, без сумніву, першою досягла високих форм розвитку, і бездоганність, що властива їй, є обов'язковою передумовою розвитку культури у цілому»(Боринштейн Е. Р., Кавалеров А.А. с. 49). Культура має великий вплив не тільки на суспільство, а й на розвиток мови, тому в нашому дослідженні є доречним розглянути створення лексики з сурогатного материнства з лінгвокультурного аспекту.

Спираючись на ці поняття ми продовжували досліджувати нашу тему лінгвокультурологічних аспектів формування лексики спеціального профілю репродуктивної медицини. Для дослідження ми обирали та спиралися на статті з інтернету, відео на тематику сурогатного материнства та робочу переписку.

Існує такий погляд, як формується лексика, що здебільшого вона формується історичними факторами, а також соціологічними чинниками. Спираючись на Семчинського, ми виділяємо п'ять основних мовних ареалів, які в наслідок міжмовних інтерференцій виробили цілі пласти лексики інтернаціонального характеру.

При написанні роботи ми також зверталися до китайських науковців, таких як Чжан Лі, який проаналізував п'ять характеристик мови профільного призначення і запропонував своє визначення мова профільного призначення; Лю Чживей та Жень Мін, які зробили нарис розвитку навчання лексики китайської мови, як іноземної мови; Лі Мін, який в свою чергу виділив відмінності та досягнення досліджень у базовій одиниці викладання лексики та стандарті викладання лексики; Сяо Сяньбін, який в своїх роботах розглядає внутрішні правила морфології та значення китайської лексики ; Лі Жулун та Ян Цзічунь, які вважали, що функціональні слова та характеристики словотворення тісно пов'язані з граматиною, тому вивчення лексики є головним пріоритетом; також Ян Цзічунь вважав, що викладання китайської мови як іноземної має бути зосереджене на вивченні лексики, з метою подальшого

вдосконалення основного словникового запасу. Усі ці науковці висвітлюють свої думки щодо медичної лексики, що має прямий зв'язок з темою нашого дослідження.

Лексика сурогатного материнства використовується в сфері профільного призначення. В нашому дослідженні ми погоджуємося з цитатою Чжана Лі, який дає визначення мови профільного призначення: “мова профільного призначення — це соціальна група, яка займається вивченням певних професійних знань або конкретною професійною роботою та використовується в різних комунікативних видах діяльності, які часто зустрічаються в реальності. Часто вживана мова характеризується концентрованим використанням певних фонетичних засобів вираження, певних лексичних і синтаксичних структур, а також виділенням певних моделей структури дискурсу або використанням деяких унікальних моделей структури дискурсу”(张黎。专门用途汉语教学).

Ми зазначили формулювання Чжу Ліхана, який дав визначення діловій китайській мові: “ділова китайська – це професійна ділова мова, яка тісно поєднує ділові професійні терміни та комунікативну китайську мову”(朱黎航。商务汉语的特点及其教学).

Висновки до розділу 2

1. Для досягнення мети нашого дослідження та виконання практичної частини роботи ми розглядаємо такі методи, як аналіз, узагальнення, описовий, лінгвокультурологічний та діяхронічний методи. Усі ці методи допомогли нам дійти певного висновку, а саме розумінню, як формуються слова з сурогатного материнства та репродуктивної медицини.

2. В нашому дослідженні велику роль грає лінгвокультурний аспект, вивчаючи його ми зупинилися на тлумаченні Боринштейна Е. Р, який зазначав, що “лінгвокультурний аспект – дуже важлива культурна універсалія, котра забезпечує взаєморозуміння між людьми різних культур і мов і, у той же час, вона має свої особливості у кожній мові. Мова завжди розглядається (вивчається), як явище, що характеризує суспільство, а «з усіх аспектів культури мова, без сумніву, першою досягла високих форм розвитку, і бездоганність, що властива їй, є обов'язковою передумовою розвитку культури у цілому”.

3. При дослідженні нашої теми ми зверталися до таких науковців, як Чжу Ліхана, Лі Жулуна та Ян Цзічуня, Лю Чживея та Жень Міна, Сяо Сяньбіня, Чжана Лі та інших.

РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ АСПЕКТІВ У ФОРМУВАННІ ЛЕКСИКИ З ТЕМАТИКИ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

3.1. Методи утворення лексики сурогатного материнства

Від появи примітивних ідеографічних символів до формування системи ідеографічних символів у китайській мові, це процес формування оригінальної системи китайських символів і важливий етап у розвитку китайської мови. Формування оригінальної системи китайських ієрогліфів уможливило передачу давніх людських думок у часі та просторі, а також успадкування давньої людської мудрості. Це великий прогрес у розвитку людської цивілізації та великий стрибок у розвитку китайської мови.

Китайські ієрогліфи є одними з найдавніших ієрогліфів у світі, історія яких нараховує щонайменше 4000 років. Найдавнішою системою зрілих китайських ієрогліфів, яку можна розпізнати, є ієрогліфічні написи на кістках династії Шан. Китайські ієрогліфи поступово змінювалися від малюнків до черт, з піктограм до символів, та зі складних ієрогліфів до більш простих.

З розвитком розмовної мови використання символів для записів і передачі інформації набуло широкого розповсюдження, а сама система запису символами розвивалася швидкими темпами. У процесі формування універсальної системи символів поступово встановлювалася відповідність між символом та його вимовою, після чого універсальна система символів перетворилася на писемність з усіма трьома елементами мови: "символом, вимовою та значенням", і була створена більш практична писемність. З плином часу разом з ними вироблялася велика кількість писемностей, поступово формуючи давньокитайську ієрогліфічну систему.

Розвиток розмовної мови, створення писемності стало результатом прогресу давніх мов та еволюції розвитку людства, значно розширило можливості людського спілкування та здатність людського мислення, що значною мірою сприяло розвитку давньої людської цивілізації.

У басейні річки Янцзи та Хуанхе на стародавніх центральних рівнинах Китаю, його придатний для життя клімат і вигідне географічне розташування також породили незліченну кількість життів. Тут жило багато первісних племен. Щоб передавати інформацію та обмінюватися ідеями, вони залишили багато пам'ятних речей. І оригінальний текст: деякі вирізані на панцирі черепахи, деякі на кістках, деякі вирізьблені на шматках бамбука, дерев'яних дошках, на камені, і навіть на орнаментах. Це оригінальні мовні твори, залишені давніми людьми майбутнім поколінням.

Згідно з історичною легендою, після того, як Хуан Ді, родоначальник стародавнього народу Хань, став лідером конфедерації племен на стародавніх Центральних рівнинах, він доручив своєму літописцю Цан Цзе уніфікувати писемність з метою покращення обміну інформацією між племенами; Цан Цзе було доручено впровадити єдину писемність, зібрати, зіставити, стандартизувати та анотувати писемність, а також впровадити використання єдиної писемності серед різних племен, що ефективно сприяло обміну думками, нагромадженню знань та поширенню інформації серед племен, а також Цан Цзе став найвпливовішою людиною в давнину для створення ієрогліфів.

Згідно з археологічними знахідками, на Центральних рівнинах Китаю в період неоліту до нашої ери існували примітивні символи письма, а кількість примітивних ієрогліфів і символів становила понад чотири тисячі. Ці примітивні символи письма, пізніше названі 甲骨文, були поширені серед первісних племен і широко використовувалися всередині племен, а використання великої кількості примітивних ієрогліфів також сприяло швидкому розвитку племен і еволюції їхньої цивілізації. 甲骨文 є зародком китайських ієрогліфів, зародком китайської ієрогліфіки, кристалізацією мудрості стародавньої людської мови.

Фонетика та символи тієї епохи не були систематизованими та повними, вони були відносно фрагментарними, мова мала невизначену фонетику і різні звуки, узгоджені в різних регіонах. Писемність також була невизначеною, в різних регіонах були різні символи. Однак за цей період сформувалася певна кількість символів,

з'явилася можливість передавати більшу кількість інформації за допомогою більшої кількості символів, сформувалася система примітивних китайських символів, що стало великим кроком вперед у розвитку китайської мови.

Писемність того періоду була дуже примітивною, поліморфною, невизначеною, фрагментарною і безсистемною, але вона реалізувала розвиток накопичення примітивних китайських ієрогліфів у племінних групах, що мало дуже важливу роль в історії розвитку людської мови і є результатом відкладення людських мов протягом десятків тисяч років, і є основою для розвитку китайської мови. Без примітивних мов, що їй передували, не було б зараз розвиненої китайської мови.

Формування китайських квадратних ієрогліфів пройшло тривалий процес розвитку. Оригінальні ієрогліфи були спрощені із графічних символів і еволюціонували в квадратні ієрогліфи. Система квадратних ієрогліфів є історичним відкладенням тривалого історичного розвитку китайських ієрогліфів. Китайські ієрогліфи містять найбільш наукові персонажі. Характеристика квадратних ієрогліфів є важливою характеристикою китайських ієрогліфів, а також важливою високоякісною характеристикою китайської мови. Цю характеристику можна розділити на два аспекти: метод формування китайських ієрогліфів з їх історичних витоків і спосіб їх формування за допомогою лінійних штрихів.

Спосіб формування історичного походження китайських ієрогліфів

Формування китайської ієрогліфічної системи є тривалим історичним процесом. Спочатку древні створювали ієрогліфи на основі своїх безпосередніх вражень від речей у навколишньому світі, утворюючи нові ієрогліфи - піктограми; потім, виходячи з необхідності зображення речей, вони створили наступні ієрогліфи: 指事字 вказівні ієрогліфи, 会意字 асоціативні ідеограми, 形声字 ієрогліфи фонетичної категорії.

Піктограми це написані ідеограми які відносяться до матеріальних об'єктів у природі. Походження китайських ієрогліфів полягає в тому, що люди малюють і формують зображення відповідно до обрисів речей, що існують у природі, а потім спрощують і абстрагують їх, щоб утворити китайські ієрогліфи, такі як: 人、手、牛

、马、角、兔、毛、龟、鱼、目、日、月、木 тощо. Ці китайські ієрогліфи є спрощеними та абстрактними зображеннями, які утворюють слова, а тепер вони просто абстрактні символи. Ці ієрогліфи відносяться до матеріальних об'єктів, які є інтуїтивно зрозумілими та візуальними, а смислове значення символів найлегше сприймається, тому ці ієрогліфи можна назвати “实物字”(предметними ієрогліфами).

Поняття, представлене ідеограмою, є станом буття, і спосіб, у який цей тип символів створюється, полягає у використанні ліній штрихів або видозмінення існуючих символів для створення слів, які представляють стан буття речей.

会意字(асоціативні ідеограми) - це комбінація символів, що представляють декілька понять для позначення нової речі, утворюючи нове письмо; ідеограма абстрактна, але символи, що складають письмо, більш образні. Наприклад: 歪, 孛, 武, 信, 国, 困, 四, 塵, 從, 比, 灶, 伐, 林 та ін. Наведені вище ієрогліфи є ієрогліфами 会意字, для яких характерне поєднання декількох концепцій та багатшого набору ідеографічних елементів, а значення ієрогліфів можна вивести з їх частин (радикалів, ключів).

Для того, щоб представити більше нових речей, люди використовували власні "指事字", "象形字" та "会意字" як частини китайських ієрогліфів, причому деякі частини виражають значення ієрогліфа, деякі частини виражають вимову(читання), а деякі частини, поєднуючись, утворюють ієрогліфи, які мають як ідеографічну, так і фонетичну частини.

Наприклад ці ієрогліфи 钱、材、消、熔、茅、筒、空、放、叮、叨、们、鸭、酱、匪、固、级、扔 є 形声字(ієрогліфи фонетики), за їхніми символами характеризуються значенням та приблизна вимовою відповідно до їхніх частин (радикалів та атрибутів).

Поява великої кількості морфофонетичних ієрогліфів відповідала основним вимогам розвитку мови і надала китайським ієрогліфам певну перевагу перед іншими видами китайської ієрогліфіки в тому, що вони є не тільки ідеографічними, а й фонетичними, допомагаючи людям запам'ятовувати вимову слів. Функція

ідеографічних та фонетичних ієрогліфів підвищує корисність китайських ієрогліфів та полегшує встановлення відповідності між словами та розмовною мовою, роблячи їх більш практичними. Велика кількість піктофонетичних символів може ефективно зменшити труднощі навчання, спричинені великою кількістю символів, що є науковою розробкою китайських ієрогліфів.

Вищезазначені 象形字, 指事字, 会意字, 形声字 можуть здаватися різними способами утворення слів, але насправді вони є різними категоріями слів, визначеними на основі історичного походження китайських ієрогліфів, і не точно відображають спосіб складання ієрогліфів. Деякі з піктограм та ідеографічних знаків мають складні штрихи і виглядають як комбінація знаків, але насправді є монограмами, що створює ілюзію єдиного символу.

Щоб подолати недоліки в складі китайських ієрогліфів і точно відобразити склад китайських ієрогліфів, необхідно встановити їх науковий склад китайських ієрогліфів.

Щоб установити науковий метод створення китайських ієрогліфів необхідно вивчити властивості та походження китайських ієрогліфів, успадкувати характеристики китайських ієрогліфів як квадратних та орфографічних ієрогліфів, а також встановити науковий спосіб формування китайських ієрогліфів на основі черт. З аналізу складу загальноживаних китайських ієрогліфів у наш час можна побачити, що китайські ієрогліфи можна розділити на три рівні: перший рівень - основні лінії, другий рівень - складові частини ієрогліфа, третій рівень - спосіб формування ієрогліфа.

1. Основні черти

Китайські ієрогліфи складаються з основних черт, які можна розділити на чотири типи відповідно до їх розташування на площині: горизонтальна (水平线), пряма (铅垂线), ліва відкидна (左斜线) і права відкидна (右斜线). Відповідно до звички людей писати китайські ієрогліфи, люди називають лінії, з яких складаються китайські ієрогліфи, чертами (笔画), і люди пишуть китайські ієрогліфи від початку до кінця штриха.

До складу основних черт входять: 点 (丶) точка、横 (一) горизонталь、竖 (丨) вертикаль、撇 (丿) відкидна вліво、捺 (㇇) відкидна вправо.

Комбіновані черти: 横钩 (乚) горизонтальна з гачком, 横撇 (フ) горизонтальна ламана з відкидною вліво, 横折弯 (㇇), 竖提 (丨), 竖钩 (丨), 竖弯 (㇇) горизонтальна ламана з вертикальною, 竖弯钩 (㇇) горизонтальна ламана з вертикальною і гачком, 撇点 (丶), 撇折 (㇇) 竖折撇 (㇇).

2. Компоненти китайського ієрогліфа

Ключі та радикали китайських ієрогліфів є складовими частинами китайських ієрогліфів і являють собою символи, утворені на основі ліній. Радикал - це частина ієрогліфу, історична назва складових частин усіх ієрогліфів.

Після тисячоліть розвитку китайські ієрогліфи тепер сформували відносно стабільну систему компонентів китайських ієрогліфів (部首、偏旁). Відповідно до національного мовного стандарту в складових сучасних загальноживаних китайських ієрогліфів налічується близько 300 ключів; ці китайські компоненти створюють квадратні ієрогліфи повністю демонструючи орфографічні характеристики китайських ієрогліфів, не лише успадковуючи ідеографічні характеристики китайських ієрогліфів, але й стандартизуючи спосіб їх формування.

З аналізу сучасних поширених китайських ієрогліфів ми бачимо, що китайські ієрогліфи мають такі структури: проста структура, один символ (наприклад: 一、人、口、手、牛、弓、马、用), структура написання зліва направо (такі як: 理、论、结、构、树、湖、绷、撇), написання зверху вниз (такі як: 字、苦、是、旁、意、紧、量、慧), оточуюча структура (така як: 国、围、匣、同、凶、进、度、司), перехресна структура (такі як: 申、史、夹、末、为、重、垂、爽) тощо.

Структура вищезазначених ієрогліфів базується на аналізі існуючих китайських ієрогліфів, що є загальноживаними, але поділ структури китайських ієрогліфів є більш складним. З метою стандартизації структури китайських ієрогліфів необхідно оптимізувати структуру китайських ієрогліфів.

Для того, щоб зробити китайські ієрогліфи придатними для розвитку сучасних електронних технологій, експерти з китайської електронної інформатизації після копітких зусиль висунули теорію коренів китайських ієрогліфів, яка поділяє всі китайські ієрогліфи на компоненти китайських ієрогліфів, які є загальними для китайської ієрогліфічної системи, а вся система китайських ієрогліфів має понад сто графем та способів формування китайських ієрогліфів, завдяки чому китайська ієрогліфіка стрімко розвинулася від "відсталої" писемності до "сучасної", привівши китайську ієрогліфіку в інформаційну епоху. Теорія графем китайських ієрогліфів є основним винаходом і розвитком теорії методів формування китайських ієрогліфів.

Китайські ієрогліфи - це квадратні та орфографічні ієрогліфи, які є найбільш характерними особливостями композиції китайських ієрогліфів, і є унікальними серед світових писемностей тим, що вони мають неповторну форму і легко сприймаються, кожен ієрогліф має компактний штрих і легко читається.

Спосіб формування китайських ієрогліфів, зверху вниз, зліва направо, є важливою особливістю китайського ієрогліфа. Квадратний ієрогліф є ефективним успадкуванням якісних характеристик китайських ієрогліфів, не тільки демонструючи квадратну форму ієрогліфа, але і містить характеристики двовимірної композиції, надаючи ієрогліфу його унікальні характеристики квадратного ієрогліфа, які також є важливими особливостями вдосконаленого письма.

3.2. Формування, модифікації лексики сурогатного материнства

У традиційних лексичних дослідженнях правила утворення морфем у словах, або морфологія, частіше були в центрі уваги. Вважається, що структурні відношення китайських складних слів в основному відповідають синтаксичним відношенням. Принципи і параметри побудови китайських складних слів такі ж, як і принципи і параметри побудови словосполучень і речень. Принципами і параметрами структурної побудови є вибір і порядок розташування граматичних компонентів при відображенні класів. У розумінні Лю Шусіня лексикографія полягає в тому, що

структура складного слова є цілком лексичною і що визначальним у цій структурі є відношення значеннєвого зв'язку між коренями слів. Відповідно до наведених вище поглядів можна побачити, що більшість науковців зосереджують увагу на лексичній конструкції і вважають лексичне право лексичною конструкцією. Однак ми вважаємо, що лексикографія включає в себе як конструювання, так і відіграє певну роль у прогнозуванні правил утворення лексики.

Морфологія - це знання про внутрішню структуру слів у мовній системі, прийнятну або можливу для користувачів лексики. Лексикографи здатні набути вміння використовувати лексикографію не тільки для аналізу та класифікації існуючих слів, але й для вивчення можливих слів, а також для прогнозування правил словотворення.

У випадку з медичною лексикою китайської мови слід звернути увагу як на структурні, так і на словотвірні правила слів. Медична лексика китайської мови є складною за структурою, невизначеною за обсягом, абстрактною за семантикою, багатокomпонентною, має велику кількість технічних термінів та запозичень, які неможливо детально проаналізувати за допомогою традиційних моделей лексичного аналізу. Тому на основі аналізу існуючої медичної лексики ми застосовуємо правила словотворення для прогнозування виробництва медичної китайської лексики, щоб ми могли керувати складністю простотою та полегшити її вивчення та використання. Зазвичай ми аналізуємо правила словотворення з точки зору частоти їх вживання та структурних правил, і, опанувавши ці два аспекти, зможемо використовувати їх для більш легкого розуміння та застосування китайської мови тематики сурогатного материнства. Для викладання медичної мови для українських студентів ми можемо використовувати цей метод, щоб дозволити студентам, які використовують китайську мову як другу іноземну мову, оволодіти правилами формування медичної китайської лексики, підвищити ефективність навчання та краще вивчити та застосувати медичну китайську лексику з тематики сурогатного материнства. Крім того, вивчення лексики сурогатного материнства є також важливим для обробки китайської інформації та побудови корпусу медичної китайської мови.

Короткий виклад характеристики словотвору медичної лексики.

Медичні терміни мають ті самі характеристики, що й інші слова, тобто три основні елементи, які складають слово, звук, форма та значення, також мають характеристики певної вимови, певного способу написання та певного значення в медичних термінах.

Кореневі слова мають дуже обмежену словотворчу здатність, будучи вільними морфемами, які можуть вживатися самотійно або утворювати невелику кількість складних слів, тоді як прикореневі слова часто вживаються самотійно, є приєднувальними морфемами, що утворюють нові слова за допомогою суфіксів, і мають дуже активну словотворчу здатність, стаючи рушійною силою при побудові медичних термінів.

В першому розділі ми розглянули за яким принципом взагалі утворюється медична лексика в китайській мові. Якщо ми кажемо за сурогатне материнство, то це відносно нова сфера, тому більшість слів буде формуватися методом підставки коренів один до одного.

Розберемо це на прикладах термінології сурогатного материнства. Перше слово 生殖 shēngzhí розмноження, до цього слова ми можемо приєднати інші морфеми та слова, для утворення нового значення, наприклад:

生殖(розмноження)+医学(медицина) = 生殖医学 shēngzhíyīxué репродуктивна медицина. Таким чином утворені й інші слова з наведених далі прикладів.

生殖细胞 shēngzhí xìbāo статеві клітини, 生殖器 shēngzhíqì статеві органи, 生殖体 shēngzhí tǐ репродуктивний орган, 生殖力 shēngzhí lì плодючість, 生殖率 shēngzhí lǜ коефіцієнт репродукції.

На прикладі іншого слова 胚胎 pēitāi ембріон:

胚胎学 pēitāi xué ембріологія, 胚胎病 pēitāi bìng ембріопатія, 胚胎期 pēitāi qī ембріональний період, 胚胎镜 pēitāi jìng ембріоскоп, 胚胎型 pēitāi xíng ембріональний, 无胚胎的 wú pēitāi de безембріональний, 胚胎移植 pēitāi yízhí перенесення ембріонів.

Наступне слово 受精 shòujīng запліднення, похідні від нього:

受精力/受精能 shòujīnglì/shòu jīng néng здатність до запліднення, 受精卵 shòujīng luǎn зигота, 受精期 shòujīng qī час запліднення, 受精率 shòujīng lǜ запліднюваність, 受精受孕 shòujīng shòuyùn запліднення, 受精膜 shòujīng mó мембрана запліднення.

Далі слово 卵子 luǎnzǐ яйцеклітина:

卵妹 luǎn mèi донор яйцеклітини, 卵细胞 luǎnxìbāo яйцеклітина, 排卵 páiluǎn овуляція, 卵巢 luǎncháo яєчник, 卵母细胞 luǎn mǔ xìbāo ооцит.

Візьмемо до прикладу слово 顶体 dǐng tǐ, що має значення акросоми, якщо ми додамо до нього 膜 mó, то отримаємо новий вираз 顶体膜 dǐng tǐ mó, що буде значити мембрана акросоми. Інші приклади:

顶体泡 dǐng tǐ pào акросомальна вакуоль, 顶体系统 dǐng tǐ xìtǒng акросомна система, 顶体蛋白 dǐng tǐ dànbaí акрозин, 顶体后环 dǐng tǐ hòu huán постакросомальне кільце.

Наступне наше слово це 生育 shēngyù народжувати.

Похідні від нього: 生育限制 shēngyù xiànzhì обмеження народження, 生育权 shēngyù quán право на народження дитини, 生育险 shēngyù xiǎn репродуктивне страхування, 生育因子 shēngyù yīnzǐ фактор народжуваності.

Далі розберемо з вами слово 代孕 dài yùn сурогатне материнство:

代孕母亲/代孕妈妈/代孕者/代母 сурогатна мати, 代孕婴儿/代孕新生儿 сурогатна дитина, 代孕产业 галузь сурогатного материнства.

子宫 матка:

子宫后屈 ретрофлексія, 子宫外妊娠/子宫外孕 позаматкова вагітність, 双子宫 подвійна матка, 子宫脱出垂 випадання матки.

试管 пробірка. Додаючи до цього слова інші морфеми, то воно також може придбати значення “штучний”. 试管婴儿 дитина, яка народилася в результаті

штучного запліднення, 试管受精 екстракорпоральне запліднення, 试管架 штатив для пробірок, 试管刷 щітка для миття пробірок, 试管夹 тримач для пробірок, 试管肉 штучне м'ясо.

3.3. Розподіл та моделі утворення лексики з тематики сурогатного материнства на категорії

Ми виділили складові слова репродуктивної медицини китайської морфологічної моделі, зосередившись на аналізі морфологічної моделі іменників, утворених складовими словами з частотою словотворення більше ніж у 10 разів. Лексичні моделі, що утворюють іменники, поділяються на наступні чотири категорії (медичний персонал, захворювання, частини тіла(анатомія), медичні прилади) відповідно до різних функцій частин мови.

Я пропоную поділити лексику сурогатного материнства на декілька категорій. Так як тема сурогатного материнства включає в себе багато аспектів та сам процес поділяється на декілька етапів. В цьому процесі беруть участь багато людей, які виконують різні функції, тому і категорій в нас буде декілька. До лексики сурогатного материнства ми можемо віднести назви лікарів, які займаються лікуванням безпліддя та дослідженням причин появи цієї хвороби, або лікарів, які мають безпосередній контакт із майбутніми батьками, із самою сурогатною матір'ю або вже народженою дитиною. Наприклад:

3.3.1. Категорія позначення медичного персоналу

Усі назви лікарів спеціалістів утворюються за допомогою приєднання родових слів. Назви посад утворюються за допомогою таких родових слів: 专家/学家/医生/医师(спеціаліст/вчений/лікар), суфіксів 员 та 师.

1)X+专家

Так звані 专家 - це ті, хто має глибокі дослідження та унікальні знання в певних спеціальних галузях, особливо в технічній галузі, і формують власні унікальні методи дослідження, тобто вони мають спеціальні навички у своїй конкретній сфері та вирішують професійні проблеми.

妇科专家 fùkē zhuānjiā гінеколог;

超声波专家 chāoshēngbō zhuānjiā лікар УЗД;

2)X+学家

Так званий 学家 означає особу, яка досягла новаторських результатів у певній академічній чи інтелектуальній галузі, тобто людина, яка створила нові знання або теорії, заснувала наукову школу, і таким чином утвердила себе як школу думки, змусивши інших вчитися у неї, тобто особу, у якої вчаться.

遗传学家 yíchuán xué jiā генетик;

胚胎学家 pēitāi xué jiā ембріолог;

生育学家 shēngyù xué jiā репродуктолог;

儿科学家 ér kēxuéjiā педіатр;

细胞遗传学家 xìbāo yíchuán xué jiā цитогенетик;

3)X+员

Похідні з суфіксом “员” мають характеристики внутрішньої рівності та організації. Внутрішня рівність означає, що X+员 можна використовувати для позначення будь-якої особи, яка відповідає умовам, а ієрархія та відмінності між особами ігноруються.

Наприклад 实验员 лаборант, до нього можна віднести будь-яких лаборантів, які відповідальні за різні сфери, наприклад лаборанти фахівці, які відповідають за хімічний аналіз. Їхнє основне завдання це проаналізувати хімічний склад різних матеріалів та продуктів.

实验员 shíyàn yuán лаборант.

4)X+医生

Узагальнюючий термін для людини, яка займається медичною практикою, незалежно від рівня, від початківця до спеціаліста, всі вони називаються 医生, або 大夫.

产科医生 chǎnkē yīshēng акушер;

妇科医生 fùkē yīshēng гінеколог;

5)X+医师

На позначення професійного звання людини, яка склала державний іспит та здобула кваліфікацію лікаря.

泌尿科医师 uròlóg;

3.3.2. Категорія позначення захворювань

Далі ділимо лексику на категорію захворювань. В цю групу будуть входити слова, які пов'язані зі здоров'ям тих органів, які приймають активну участь в процесі запліднення. Нижче наведені приклади, таких захворювань, як:

Схема, за якою утворюються ці слова

1)X+病

Вказує на певну фізичну або психологічну аномалію, пов'язану з X.

内分泌疾病 nèifēnmì jíbìng ендокринні захворювання

性病 xìngbìng венеричні захворювання

阴道疾病 yīndào jíbìng захворювання піхви

克罗恩病 kè luó ēn bìng хвороба Крона

子宫腺肌病 zǐgōng xiàn jī bìng аденоміоз

2)X+症

Те ж значення, що і X+病, вказує на хворобу, пов'язану з X.

不孕症 bùyùnzhèng безпліддя

宫颈炎 gōngjǐng yánzhèng запалення шийки матки

子宫内膜异位症 zǐgōng nèimó yìwèizhèng ендометріоз

高泌乳素血症 gāo mìrǔ sù xiě zhèng гіперпролактинемія

甲状腺功能亢进症 qiánlièxiànyán гіпертиреоз

3)X+癌

Вказує на захворювання жінок (в даній роботі до репродуктивних захворювань), які мають відношення до пухлин та раку. Основною спільною частиною для усіх ракових захворювань є 癌, якщо це має відношення до раку.

Ставимо після основного іменника.

乳腺癌 rǔxiàn ái рак молочної залози

宫颈癌 gōngjǐng ái рак шийки матки

肾癌 shèn ái рак нирки

4)X+瘤

Використовується переважно для частини тіла, що вказує на новий організм, утворений довготривалим аномальним розмноженням клітин у частині тіла, тобто на пухлину певного виду.

恶性肿瘤 èxìng zhǒngliú злоякісна пухлина

骨肉瘤 gǔròu liú остеосаркома

垂体腺瘤 chuítǐ xiàn liú аденома гіпофіза

5)X+血

Вказує на якусь дію або стан, пов'язаний з кров'ю.

β地中海贫血 β dìzhōnghǎi pínxiě бета-таласемія

再生障碍性贫血 zàishēng zhàng'ài xìng pínxiě важка апластична анемія

6)X+障碍

Вказує на якусь перешкоду, яка заважає нормальнову функціонуванню певних органів.

勃起功能障碍 bóqǐ gōngnéng zhàng'ài імпотенція

卵巢功能障碍 luǎncháo gōngnéng zhàng'ài дисфункція яєчників

7)X+炎

Використовується на позначення запалення, що означає, що в означає, що у певній частині тіла є запалення.

附睪炎 fùgāoyán епідидиміт, запалення придатка яєчка

睪丸炎 gāowányán орхіт

前列腺炎 qiánlièxiànyán запалення передміхурової залози, простатит

子宫内膜炎 zǐgōng nèi mó yán ендометрит

盆腔炎 péngqiāngyán інфекція тазу

8)X+综合征

Використовується на позначення групи симптомів, які представляють деякі взаємопов'язані захворювання або дисфункції органів, з'являються одночасно, часто не є самостійним захворюванням, але часто можуть з'являтися при кількох захворюваннях або захворюваннях, викликаних кількома різними причинами(百度。综合征).

多囊卵巢综合征 duōnáng luǎncháo zōnghézhēng полікістоз яєчників, синдром Штейна-Левенталя (综合征 синдром мб еще есть болезни с синдромами)

纤毛不动综合征 xiānmáo bù dòng zònghé zhēng синдром нерухомих війок

黄素化卵泡不破裂综合征 huángsùhuà luǎnpào bù pòliè zònghé zhēng синдром лютеїнізованого нерозривного фолікула.

Окремо ми також виділили дві моделі, де немає ніяких допоміжних морфем для створення нових лексичних одиниць, до них ми віднесли 名词+动词 та 名词+名词.

9)名词+动词

Також є захворювання, які утворюються за допомогою поєднання іменника з дієсловом, наприклад 输卵管积水, де 输卵管 іменник, який має переклад “маточної труби”, а 积水 відповідно дієслово з перекладом “скупчення води”. В загальному значенні це дає нам повну назву хвороби гідросальпінкс або ж водянка маткової труби.

宫颈发育异常 gōngjǐng fāyù yìcháng дисплазія шийки матки

10)名词+名词

Назви хвороб, які пов'язані з безпліддям також утворюються за конструкцією іменник+іменник. Для більше детального вивчення цього пункту ми беремо до прикладу наступну хворобу 子宫肌瘤. В цьому прикладі в нас поєднання двох іменників, перше це 子宫 матка та 肌瘤 міома.

宫颈赘生物 gōngjǐng zhuìshēngwù розростання шийки матки

子宫内膜息肉 zǐgōng nèi mó xíròu поліп ендометрію.

3.3.3. Категорія частин тіла або анатомія

1)X+膜

Вказує на тканину в організмі, яка нагадує тонку шкіру.

子宫内膜 слизова оболонка матки;

浆膜 jiāngmó плазматична мембрана.

2)X+器

Узагальнення для конкретних органів, які відносяться до одного типу.

生殖器 shēngzhíqì статеві органи;

发育器 fāyù qì органи розвитку;

盆腔内脏器 pénciāng nèizàng qì органи малого тазу.

3)X+泡

Використовується для позначення маленьких клітин в нашому організмі.

卵泡 luǎnbāo фолікул;

卵母细胞 luǎnmǔ xìbāo ооцит;

卵细胞 luǎnxìbāo яйцеклітина.

4) X+卵 або 卵+X

Використовуємо, коли організм має відношення до яйцеклітини. Наприклад

卵子 luǎnzǐ яйцеклітина;

输卵管 shūluǎnguǎn маточна труба;

卵巢 luǎncháo яєчник;

卵巢黄体 luǎncháo huángtǐ жовте тіло яєчника.

5) Слова, які мають відношення до матки та містять в собі морфему 宫.

子宫 zǐgōng матка;

子宫颈 шийка матки;

子宫峡部 zǐgōng xiábù перешийок матки;

宫颈粘膜 gōngjǐng zhānmó слизова оболонка шийки матки;

宫腔 маткова порожнина.

6) Слова, які мають відношення до зародження дитини містять в собі ієрогліф 胎, який має значення ембріону.

胎盘 tāipán плацента;

胚胎 pēitāi ембріон.

3.3.4. Категорія інструменти, медичні прилади

1)X+管

试管 пробірка

导管 катетер

滴管 крапельниця

В інструментах можна зустріти такі слова, як 试管, 滴管 та 导管, їх переклад різний, але в цих словах є спільний ієрогліф 管. В цьому ієрогліфі зверху є графема бамбука “卩”. Одне із значень китайського ієрогліфу 管 - старовинний одноствольний інструмент, що нагадує флейту з шістьма отворами, виготовлений або з бамбука, або з нефриту(тому в нас і є графема бамбука зверху). 管 також використовується для позначення духових інструментів в цілому. Також воно походить від назви будь-якого предмета, схожого на трубку. Перо має трубчасту форму, тому пензлик

називається 笔管 (词典). 试管 та 导管 мають трубчасту форму, саме тому в цих словах використовується ієрогліф 管, на позначення їх форми.

Слова з цим ієрогліфом мають таку структуру X + 管. На додаток до медичних інструментів, таких як 滴管、试管、导管, X + 管, як правило, вказує на трубчасту структуру в організмі. Наприклад:

输卵管 shūluǎnguǎn маточна труба;

淋巴管 línbā guǎn лімфатичні протоки;

消化管 xiāohuà guǎn травні протоки;

胆总管 dǎn zǒngguǎn загальна жовчна протока.

2) X+器

Для позначення приладів.

超声检查机器 chāoshēng jiǎnchá jīqì апарат УЗД;

微量控制器 wéiliàng kòngzhì qì мікроманіпулятор.

Розберемо значення ієрогліфу 器. Його первісне значення “посуд”, але згодом воно було втрачено, і передбачалося, що його використовували як знаряддя праці(词典). В нашому випадку знаряддя праці це всі ті прилади, які ми використовуємо в сучасному житті, ієрогліф 机器 має значення механізму.

В медицині прилади також мають в собі цей ієрогліф, як було зазначено вище це 超声检查机器 та 微量控制器, сюди також можна додати 心脏起搏器 xīnzàng qǐ bó qì кардіостимулятор, 医疗监视器 yīliáo jiānshì qì медичні монітори спостереження. Також ієрогліфом 器 часто позначають органи в організмі людини, тому в медицині це тісно пов'язується з приладами, які використовуються для діагностики лікування нашого організму та органів.

3) X+镜

Первісне значення 镜 відноситься до металевих виробів, які можуть відображати зображення предмета. У сучасній китайській мові 镜 також може

стосуватися різних оптичних приладів, таких як мікроскопи та телескопи(李学勤主编; 赵平安副主编).

显微镜 xiǎnwéijìng мікроскоп;

阴道镜 yīndào jìng вагінальне дзеркало.

3.3.5. Категория анализи

1) X+试验

Роздивляючись та аналізуючи медичні аналізи, які потрібно здати пацієнтам перед подальшими процедурами можна виділити логічне поєднання ієрогліфів. В деяких словах ми зустрічаємо слово 试验. 试验 це виконання якоїсь дії(в нашому випадку здача конкретних біоматеріалів) для того, щоб побачити, як щось працює, або результат чогось.

沃色曼试验(Rw) wò sè màn shìyàn реакція Вассермана;

细胞学试验 xìbāo xué shìyàn цитологічний аналіз;

梅毒试验(syphilis) méidú shìyàn тест на сифіліс;

抗米勒激素试验 kàng mǐ lēi jī sù shìyàn антимюллерів гормональний тест.

2) X+分析

Використовується при розділенні всього досліджуваного об'єкта на різні частини для їх окремого дослідження.

核型分析 hé xíng fēnxī аналіз каріотипу;

血细胞分析 xiěxìbāo fēnxī аналіз клітин крові.

3) X+超声

超声 використовується, коли мається на увазі УЗД.

盆腔器官超声 pénqiāng qìguān chāoshēng УЗД органів малого таза;

乳腺超声 rǔxiàn chāoshēng УЗД молочних залоз.

4) X+检查

Використовується на позначення перевірки того, що конкретний орган функціонує відповідно до затвердженого стандарту.

阴道管显微镜检查 yīndào guǎn xiǎnwéijìng jiǎnchá мікроскопічне дослідження вагінального каналу.

5) X+图

图 або 图解 використовується для позначення конкретних показників. При перекладі на українську мову вкінці слова буде мати закінчення -грама. Наприклад:

精子图 jīngzǐ tú спермограма;

凝血时间图 níngxuè shíjiān tú коагулограма.

6) Скорочення з англійської мови.

LH (促黄体激素) лютеїнізуючий гормон;

FSH (促卵泡激素) фолікулостимулюючий гормон;

HCV (丙型肝炎) гепатит С;

HBs (乙型肝炎) гепатит Б;

TORCH 优生四项 TORЧ-інфекції;

Rh 因 (子恒河猴因子) резус фактор;

HIV (人类免疫缺陷病毒, HIV 病毒) ВІЛ;

Rw (沃色曼试验) wò sè màn shìyàn реакція Вассермана.

3.4. Дослідження лінгвокультурологічних аспектів формування лексики сурогатного материнства

3.4.1. Об'єднання морфем на позначення нових лексичних одиниць

В першому розділі ми дали поняття визначенню екстралінгвістичних факторів та розписали, що це таке. Виходячи з наведеної інформації, до екстралінгвістичних факторів ми можемо віднести початок зародження писемності в Китаї. Китайська писемність бере початок з періоду раннього державного утворення Шан в другій

половині II тисячоліття до нашої ери. Перші надписи представляли собою зображення-малюнки на панцирях черепах та кістках тварин, де кожне зображення мало конкретне значення. З плином часу зображення почали перетворюватися на ієрогліфи. В ієрогліфах є ключі підказки, які мають певне значення та допомагають нам зрозуміти до чого відноситься ієрогліф та його значення. Також за допомогою ключів люди, які вивчають китайську мову, можуть провести паралель між ключем та його значенням в ієрогліфі і таким чином швидше запам'ятати значення ієрогліфа. Візьмемо до прикладу слово 懷孕 huáiyùn вагітність. В першому ієрогліфі в нас є ключ “亠” серце, загалом в нашому слові “怀” має значення “зачати дитину”.

“孕” поділяється на 乃 та ключ 子, що має значення “дитини”. В цьому випадку 乃 нагадує живіт вагітної жінки, під яким знаходиться радикал дитини 子, таким чином легко запам'ятати цей ієрогліф, тому що знаючи що означає ключ 子 можна одразу зрозуміти до чого має відношення ієрогліф 孕. Дивлячись на вигляд ієрогліфів в нас є змога перефразувати ці два ієрогліфа у визначення “зачата дитина, яка знаходиться в животі під серцем”.

Загалом, щоб зрозуміти яким чином формується лексика, треба поглиблюватись в значення ієрогліфів, з чого вони складаються, адже сама суть поняття міститься вже в ієрогліфі, просто треба розібрати його по частинам і тоді стане зрозуміліше що до чого має відношення, і чому саме ці ключі використовуються в словах сурогатного материнства.

Розберемо за вами наступний приклад, це в нас буде слово 受精. 受 це символ першого рівня (зазвичай використовуваний символ) загального стандарту китайських ієрогліфів(《通用规范汉字表》). Це слово вперше з'явилося в написах на кістках оракула часів династії Шан. Спочатку воно мало два значення: перше позначало щось доставити, а потім на позначення цієї дії було створено інше слово 授. Друге значення ієрогліфа— приймати речі.

Значення 精 - це основні речовини, що становлять тіло людини та підтримують життєдіяльність її організму; есенція розмноження, тобто сперма. На концепцію

сутності людського тіла та її внутрішньої рідини в традиційній китайській медицині склалося під впливом стародавнього філософського вчення про сутність і ци. В античній філософії ідея про те, що сутність або вода є першоосновою всього суцього, стала важливою аналогією для утвердження теорії про те, що сутність людського тіла є першоосновою життя і прихована у внутрішніх органах в рідкому вигляді.

Однак теорія есенції китайської медицини виникла з давніх спостережень і досвіду людського репродуктивного процесу, і була вдосконалена зі спостереження, що людський організм поглинає харчові есенціальні речовини для підтримки життєдіяльності. Сутність людського тіла є першоосновою життя і відтворення людини, і означає сутність речовини всередині людського тіла, тому вона відрізняється від абстрактного поняття сутності в античних філософських категоріях.

У китайській медицині існують різні значення сперми. Початкове значення сперми відноситься до репродуктивної сперми, яка має функцію відтворення потомства. У “Питання про найпростіше” у розділі “Про простоту, успадковану від давнини” згадується “丈夫二八肾气盛，天癸至，精气溢泻，阴阳和，故能有子” (zhàngfū èrbā shèn qì shèng, tiānguǐ zhì, jīng qì yì xiè, yīnyáng hé, gù néng yǒu zǐ), що має значення злиття двох людей протилежної статі для продовження роду. Це називається сутністю у вузькому сенсі, і є відправною точкою для концепції сутності в китайській медицині. З точки зору сутності та есенції, всі есенціальні речовини в людському тілі, такі як кров, рідкі виділення організму (напр. слина, сльози, піт), кістковий мозок і вода, а також зернова есенція, належать до широкої категорії есенції. Однак, з точки зору вироблення і функції конкретних речовин, існує різниця між поняттями есенція і кров, рідина і кістковий мозок. Взагалі, поняття сутності обмежується сутністю вродженої природи, сутністю води і зерна, сутністю розмноження і сутністю внутрішніх органів, і не включає в себе кров, рідину і кістковий мозок.

Цей ієрогліф складається з 米(зернятко рису) та 青(молодий), об'єднавши ці два значення можна дійти висновку, що використовуючи 米 мається на увазі зародження чогось нового, а далі маючи 青, ми розуміємо, що мова йде про зародження молодого

життя. Тому знаючи з чого складаються ці два ієрогліфи ми можемо вивести значення “прийняти/отримати есенцію”, що має значення “запліднення”.

Говорячи про екстралінгвістичні фактори ми можемо віднести до них питання, чому саме ці морфеми об'єднані між собою в одне слово. Ми знаємо, що кожна морфема має своє значення, також деякі морфеми можуть використовуватись самостійно при цьому не втрачаючи свого значення, а деякі морфеми самостійно не вживаються і використовуються з іншими для позначення нового значення слова, такі морфеми називаються вільними і невольними (Poole S. C.). До прикладу невольних морфем можна віднести ієрогліф 症 - який має відношення до синдрому хвороби (Фан Сян с.68). Морфеми об'єднують не просто так, а таким чином, щоб дати нам підказку до чого це має зв'язок. Нижче ми розберемо це на прикладах зі словами, які мають відношення до нашого дослідження.

受精 shòujīng запліднення. Перша морфема 受 shòu означає “отримувати”, друга морфема 精 jīng означає “сперма”. З'єднавши значення двох морфем 受+精 ми маємо “отримувати сперму”, тобто “запліднення”. Виходячи з цього прикладу ми бачимо, що об'єднавши дві морфеми разом в нас вийшло нове слово на позначення запліднення.

受精卵 shòujīng luǎn зигота, що означає запліднену яйцеклітину. В українській мові це зовсім інший термін, який не містить в собі підказок до яйцеклітини, сперматозоїдів та запліднення, а дивлячись на китайські ієрогліфи можна навіть прослідкувати процес цієї дії, де кожна морфема дає нам розуміння що до чого. Тобто це буде яйцеклітина, яка отримала сперматозоїд.

Далі розглянемо слово 捐卵 juān luǎn донорство яйцеклітини. 捐 juān жертвувати + 卵 luǎn яйцеклітина

代孕 dàiyùn сурогатне материнство або виношувати дитину для іншої жінки. В цьому прикладі морфема 代 означає “замінювати або замість”, а морфема 孕 “носити дитину”. 代+孕

受胎 zāwāitān. 受 отримати + 胎 ембріон.

3.4.2. Графічне вираження лінгвокультурологічних аспектів

Першим способом вираження думок є піктограми. Таким чином, повна піктограма сама по собі має значення, немає необхідності додавати символ значення. Коли ми говоримо, що китайські ієрогліфи – це ідеограми, ми маємо на увазі, що це в основному піктограми. У Шести книгах є вислів про розуміння та повчання, але настанови та розуміння можуть бути зроблені лише на основі піктограм. Наприклад, точка в символі леза вказує на те, що ви розумієте, що це відноситься до леза ножа. Що стосується символів внутрішніх органів і кінцівок, більшість із них мають місяць (м'ясо) поруч із ними. Більшість із них є фонетичними символами. Поруч із символом м'яса ви розумієте, що вони є частиною тіла. Це пов'язано з лінгвокультурологічним аспектом,

Існує багато китайських ієрогліфів, які позначають органи тіла, такі як 臉、肚、腦、腿、脚 тощо. Чому в цих словах замість слова 心, найважливішого органу людського тіла, вживається 月 як радикал? Це вживання пов'язане зі значенням слова 月 і потребує вивчення його джерела. Радикал 月 тут не стосується місяця на небі, а стосується “м'яса”, тому деякі люди називають це графемою 肉月. Слово 月 спочатку було піктограмою, що імітувала форму місяця, а нинішній 月 все ще чимось схожий на півмісяць. У написах на кістках оракулів і бронзових написах форма 肉 ближча до 月, тоді як 肉 в Сяочжуань майже точно збігається з 月. Саме через схожість між 月 і 肉(月) стародавні використовували 月 замість 肉. Таким чином, китайські ієрогліфи зі словом 月, які ми бачимо пов'язаними з органами тіла, насправді використовують слово 肉(月) як графему, але наступні покоління розглядали ці два подібні радикали, як єдине ціле.

Графеми 肉(月) і 月 дуже схожі. Відповідно до 《甲骨文字典》, 肉 має форму шматка м'яса. Органи людського тіла складаються з плоті та крові, тому логічно використовувати 肉 як радикал.

Людське тіло повністю м'ясисте, тому немає причин не використовувати 肉 як радикал. Тому багато китайських ієрогліфів, пов'язаних з тілом, пов'язані з «肉» та мають в собі цю графему, наприклад: 肝、胆、肺、肠、胃 тощо.

Графема 月 часто зустрічається у словах, які мають відношення до людського тіла (知了好学).

В лексиці сурогатного материнства ми використовуємо слова, які пов'язані з нашим тілом, саме тому часто в лексиці з цієї тематики ми можемо відслідкувати тенденцію вживання графеми 月. Наприклад 不孕不育 – безпліддя, 捐卵 – донорство яйцеклітини, 精子 – сперматозоїди, 胚胎 – ембріон, 卵细胞 – яйцеклітина, 受精 – запліднення, 双胎 – двійня, 生育力 – фертильність, 内膜 – внутрішня мембрана, 肚子 – живіт, 胎盘 – плацента, 阴道 – піхва, 孕育 – бути вагітною.

3.4.3. Евфемізми на позначення термінів сурогатного материнства

Згідно з темою нашого дослідження, до екстралінгвістичних факторів також слід віднести цензуру та заборону в Китаї сурогатного материнства, на фоні якого з'явилися евфемізми до слів 代孕.

Евфемізм - це слово або вислів, які вживають для непрямого, прихованого, пом'якшеного чи ввічливого позначення певних предметів, явищ, дій замість їх прямої назви, вже наявної при перейменуванні або логічно найбільш умотивованої при первинному найменуванні (О. О. Тараненко).

Щоб уникнути вульгарності або для цензури, люди схильні ухилятися від прямого вираження думок, коли йдеться про інтимні частини людського тіла чи бентежні фізіологічні явища та поведінку. Щоб сприяти академічним обмінам і посправжньому розуміти іноземну культуру, особливо важливо для студентів китаїстів,

які збираються пов'язати свою сферу діяльності з медициною, розуміти та оволодівати виразами китайських евфемізмів для пов'язаної лексики. Беручи до уваги тему нашого дослідження, то ці терміни можна розділити на декілька категорій: евфемізми на позначення певних інтимних частин тіла, евфемізми на позначення статевих актів, евфемізми на позначення хвороб та евфемізми на позначення смерті.

У китайській мові вирази для інтимних частин тіла є більш загальними і розпливчастими. Наприклад, при позначенні статевих органів в китайській мові використовують слова 下身 xiàshēn、下部 xiàbù або 阴部 yīnbù、那个 nàgè і так далі. Це свідчить про те, що шанобливе ставлення китайського народу до людського тіла обмежило велику кількість таких слів.

У той же час китайці часто накладають табу на висловлювання, пов'язані зі статевим актом, вважаючи прямі згадки вульгарними, непристойними або аморальними. В китайській мові на позначення статевого акту є такі евфемізми, як 房事 fángshì, 男女之事 nánǚ zhī shì, 云雨之事 yúnyǔ zhī shì, 那种事 nàzhǒngshì. Наше дослідження маж пряме відношення до вагітності, в китайській мові до слова 怀孕 також є свої вислови, такі як 有了 yǒule, 有喜了 yǒuxǐle, 身怀六甲 shēn huái liùjiǎ, 快做妈妈了 kuài zuò mā māle. З культурної точки зору можна побачити, що концепція статевого акту в культурі є більш консервативною, а сексуальна психологія більш тонкою та сором'язливою.

У китайській мові також є багато евфемізмів, пов'язаних із захворюваннями. Наприклад:

身体有病 проблеми зі здоров'ям - 不舒服, 欠安, 不大好;

轻度病症 легка форма захворювання - 小恙;

性病 венеричне захворювання - 脏病, 梅毒;

牛皮癣 псоріаз - 银屑病.

З точки зору уникнення та страху перед хворобою існує велика кількість евфемізмів як в китайській, так і в українській мовах, які певним чином запобігають нанесенню шкоди пацієнту.

В китайській мові існують сотні евфемізмів на позначення смерті, деякі з них 亡, 故, 卒, 物化, 去世, 谢世, 过世, 永诀, 永别, 永眠, 就木, 作古, 回西, 回天, 牺牲, 献身, 就义, 升天, 驾崩, 百年, 寿终, 捐躯, 殉职, 见马克思, 进天堂等.

Хоча наведені вище евфемізми не охоплюють всі існуючі слова на позначення смерті, але вже ж таки свідчить про їхню кількість і, відповідно, про багатство їхньої конструкції. Заміна слова 死 цими евфемізмами має на меті виразити тугу та повагу до померлого або висловити співчуття родичам і друзям померлого.

В Китаї є свої соціальні мережі та відеохостинги, і якщо виявлять пост або відео, де відкритим текстом без цензури буде написано 代孕 сурогатне материнство, цей пост чи відео заблокують і його вже ніхто не побачить. Звичайно це не стосується наукових статей; відповідних медичних сайтів, де лікарі дають розгорнуті відповіді на причини безпліддя; офіційних каналів новин, де розповідають про події в світі. Виходячи з цієї цензури та заборони на використання слів 代孕 в соціальних мережах, користувачі інтернету знайшли вихід з цієї ситуації за допомогою заміни морфем на першу літеру його читання. Наприклад замість 代孕 вони можуть написати DY、D孕 або 代 Y, також можуть використовуватись малі літери. Таким чином система не видаляє такі пости про сурогатне материнство.

Створюючи назву відео або посту, або вставляючи субтитри до відео можна зустріти такі речення:

D孕的孩子会遗传什么? Dyùn de hái zǐ huì yí chuán shén me? – Що передамо у спадок сурогатним дітям?

DY 我们该不该支持? DY wǒ men gāi bù gāi zhī chí? – Чи повинні ми підтримувати сурогатне материнство?

什么是DY? Shén me shì DY? – Що таке сурогатне материнство?

国家禁止 dy, 于是很多有钱有势的人回去允许 dy 的国家或者地区去做这个。Guójiā jìnzhǐ dy, yúshì hěnduō yǒu qián yǒu shì de rén huíqù yǔnxǔ dy de guójiā huòzhě dìqū qù zuò zhège.– Країна забороняє сурогатне материнство, тому багато багатих і

впливових людей повертаються до країн або регіонів, де сурогатне материнство дозволено.

首先，选择 dy 的人，首要条件就是有足够的经济能力。Shǒuxiān, xuǎnzé dy de rén, shǒuyuào tiáojiàn jiùshì yǒu zúgòu de jīngjì nénglì. – Перш за все, першою умовою для людей, які обирають сурогатне материнство, є достатня фінансова спроможність.

Також при перегляді різних відео на популярній інтернет платформі 小红书 ми виділили ще деякі слова, в яких заміняли ієрогліфи на літери через цензуру. Наприклад замість 人工生殖技术 réngōng shēngzhí jìshù використали 人工 sz 技术, або замість 代理孕母 dàilǐ yùn mǔ написали 代理 y 母 та замість 怀孕 = 怀 y.

因为它只是人工 sz 技术的一种。 Yīnwèi tā zhǐshì réngōng sz jìshù de yī zhǒng. – Тому що це лише різновид штучної репродуктивної технології.

代理 y 母和需求方协议同意怀 y 分娩。 Dàilǐ y mǔ hé xūqiú fāng xiéyì tóngyì huái y fēnmǎn. –

Теж саме стосується 精子 та 卵子.

Jz 和 lz 都是委托夫妻二人的。 Jz hé lz dōu shì wěituō fūqī èr rén de. – Сперматозоїди та яйцеклітина довіряються парі.

Також у проаналізованих нами джерелах ми зустріли використання 体外受 j замість 体外受精, де замінили останній ієрогліф на першу літеру його читання.

经过体外受 j 之后 dy 妈妈生育生命。 Jīngguò tǐwài shòu j zhīhòu dy māma shēngyù shēngmìng. – Після екстракорпорального запліднення сурогатна мати народжує нове життя.

Усі вищезазначені приклади були взяті з різних відео та постів китайської онлайн платформи 小红书.

Висновки до розділу 3

1. В цьому розділі ми розглянули як формувалися перші ієрогліфи, що спочатку це були малюнки на панцирях черепах і з плином часу почали видозмінюватись та почало з'являтися більше різних зображень, тому що люди та їх ремесло також не стояли на місці і мали свій розвиток, тому для всього нового створювали нові позначення.

2. В нашій роботі ми визначили, що ключі відіграють роль підказки та вказівки на те, який сенс містить в собі ієрогліф.

3. Поділили лексику сурогатного материнства на п'ять категорії: медичний персонал, хвороби, аналізи, частини тіла та медичні прилади, а також висвітлили моделі створення усіх слів за категоріями. Так, розглядаючи категорію хвороб, одразу можна виділити декілька основних моделей створення нових лексичних одиниць, а саме X+病, X+症, X+癌, X+瘤, X+血, X+炎, X+综合征, сюди також можна віднести конструкції 名词+名词 та 名词+动词. Щодо категорії лікарів, то це будуть моделі X+专家 (超声波专家 лікар УЗД), X+学家 (胚胎学家 ембріолог), X+员 (实验员 лаборант), X+医生 (产科医生 акушер), X+医师 (泌尿科医师 уролог). До категорії інструментів ми віднесли X+管 (试管), X+器 (超声检查机器 апарат УЗД) та X+镜 (阴道镜 вагінальне дзеркало). В категорії аналізів ми виокремили 6 моделей створення лексичних одиниць: X+试验 (细胞学试验 цитологічний аналіз), X+分析 (核型分析 аналіз каріотипу), X+超声 (乳腺超声 УЗД молочних залоз), X+检查 (阴道管显微镜检查 мікроскопічне дослідження вагінального каналу), X+图 (精子图 спермограма), а також скорочення з англійської мови (LH 促黄体激素 лютеїнізуючий гормон). До категорії частин тіла або анатомії ми віднесли моделі X+膜 (浆膜 плазматична мембрана), X+器 (生殖器 статеві органи), X+泡 (卵泡 фолікул), X+卵 або 卵+X (卵巢 яєчник), слова, які мають відношення до матки та містять в собі 宫 (子宫颈 шийка матки), слова з 胎 (胎盘 плацента).

4. Ми розглянули екстралінгвістичні фактори, які впливають на створення лексики сурогатного материнства. До екстралінгвістичних факторів ми віднесли евфемізми, за допомогою яких можна завуальовано писати або говорити про сурогатне материнство та вагітність. Говорячи про вагітність китайці застосовують 有了、有喜了、身怀六甲、快做妈妈了, а щоб зацензурити слова 代孕, 精子 та 卵子 можна просто замінити один або два ієрогліфи на перші літери їхнього читання, наприклад 代孕=代 y, 精子=jz, 卵子=l 子. 什么是 DY? Shénme shì DY? – Що таке сурогатне материнство?

5. Екстралінгвістичні фактори також мають графічне вираження у вигляді вживання графема 月. Ця графема вживається в словах, які мають відношення до людського тіла. Сурогатне материнство також має пряме відношення до тіла, тому в розглянутих нами прикладах є ті слова, які часто вживаються в цій сфері, а саме 不孕 不育 – безпліддя, 捐卵 – донорство яйцеклітини, 精子 – сперматозоїди, 胚胎 – ембріон, 卵细胞 – яйцеклітина, 受精 – запліднення. Досліджуючи це питання ми вияснили, що графема 月 в цих словах не має значення місяцю, вона має значення мяса 肉. Використовуючи графему мяса в ієрогліфах, 肉(月) схожий на 月, тому ці два ієрогліфи розглядають як єдине ціле.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Обрана тема була дослідження для того, щоб більш глибоко і детальніше проаналізувати лінгвокультурний аспект у формуванні термінологічної номінації тематичної лексики із теми сурогатного материнства у сучасній китайській мові. Ми проаналізували 30 статей медичного характеру, з яких за допомогою методу суцільної вибірки ми обрали для нашого дослідження потрібні нам лексичні одиниці. Це були статті не тільки про сурогатне материнство, а також про захворювання, які викликають безпліддя; органи та частини тіла, які приймають активну участь в створенні нового живого організму; також проаналізували які лікарі мають відношення до цієї сфери та якими приладами вони користуються під час роботи.

Наше дослідження демонструє конкретний розподіл на класифікації, що в подальшому допоможе колегам китаїстам швидко знайти загальновживану лексику в сфері репродуктивної медицини. Вони одразу можуть ознайомитися з основними термінами і це значною мірою полегшить їм завдання. Також за допомогою нашої класифікації та моделей утворення слів, студенти зможуть зрозуміти та виокремити для себе основні типи, і коли в тексті будуть зустрічати нові незнайомі хвороби або прилади, то їм легше буде віднести це слово до якоїсь конкретної категорії і вже мати певне уявлення про переклад.

1. В нашій роботі ми також звернули велику увагу на екстралінгвістичні аспекти. Ми знаємо, що культура має великий вплив на формування мови, в темі сурогатного материнства можна прослідкувати цей вплив, адже сурогатне материнство заборонено законом, тому в інтернеті люди не мають можливості відкрито говорити про це. Виходячи з цієї проблеми в китайській мові з'являються евфемізми, якими можна замінити конкретні слова. Замість слова 代孕 китаїці пишуть перші літери його читання - dy.

2. До екстралінгвістичних факторів ми також віднесли графему 月, яка часто зустрічається в словах, які мають відношення до тіла. В ході нашого дослідження ми

виявили, що графема 月 не має значення місяця, вона має значення 肉 м'яса, але через те, що вони дуже схожі їх почали ототожнювати до одного радикалу.

3. Ми не можемо обійти увагою значення ключів в ієрогліфах. Вони дають нам підказку до чого відноситься ієрогліф, тим самим полегшуючи нам задачу для розуміння. На прикладі слова 怀孕, в першому ієрогліфі є ключ серця - 忄, а в другому 乃 який нагадує живіт жінки та 子, що є радикалом дитини. Знаючи і розуміючи ці графеми можна легко запам'ятати значення слова.

Кожна мова тісно пов'язана зі своєю культурою та змінюється під її впливом. Вивчаючи мову обов'язково треба звертатися до культури тієї мови, яку ми вивчаємо, задля глибшого її розуміння. В нашій роботі ми досліджували лінгвокультурологічні аспекти формування лексичних одиниць із теми сурогатного материнства, на формування яких впливає саме культура.

PE3IOME

我们研究的目的是调查代孕话题词汇形成的语言和文化方面。本工作的目的是通过解决以下任务来实现的：对代孕词汇形成方面的思考，对代孕词汇研究现状的研究，对汉语词汇形成的主要类型、研究方法和方法的回顾，代孕词汇的使用、代孕词汇形成的思考和代孕词汇分组研究（按分类）。本研究的来源库是关于代孕和不孕原因的 30 篇医学文章；来自中国花边应用程序小红的视频和帖子。

我们选择这一课题，是为了更深入、更细致地探讨现代汉语代孕专题词汇的术语命名形成过程中的语言和文化层面。我们分析了 30 篇医学性质的文章，我们使用连续抽样方法从中选择了我们研究所需的词汇单元。这些文章不仅涉及代孕，还涉及导致不孕的疾病；积极参与创造新生物体的器官和身体部位；还分析了哪些医生与该领域相关，以及他们在工作中使用了哪些设备。

将代孕词汇分为医务人员、疾病、检测、身体部位和医疗器械五类，并按类别突出显示所有词的形成规律。

考虑到疾病的类别，可以立即区分出几种主要的创建新词汇单元的模型，即 X+病、X+病、X+白、X+疮、X+血、X+炎、X+结合征、名词+名词和名词+动词。至于医生的类别，这些将是模型 X+ 专家 (生波法师), X+ 学家 (胚胎学家), X+员 (实验员), X+ 医生(产科医生), X+ 医师 (泌尿科医师)。我们在仪器类别中包括了 X+管 (试管)、X+器 (本体方法机) 和 X+镜 (阴道镜)。在分析类别中，我们挑出了 6 个创建词汇单元的模型：X+测试 (灯学正)、X+测试 (核型分析核型分析)、X+测试 (乳腺测试)、X+测试 (精子图) ，以及英语的缩写 (LH 身黄体黄里)。在身体部位或解剖学类别中，我们包括模型 X+膜 (浆膜)、X+器 (玻璃器)、X+泡 (泡泡)、X+卵或卵+X (卵丘)，这些词与子宫和内含宫 (子宫风)，字出胎 (胎盘)。

我们考虑了影响代孕词汇创造的语言外因素。在语言外因素中，我们包括了委婉语，可以用来暗中书写或谈论代孕和怀孕。说到怀孕，中国人用“下次”、“有

喜了”、“怀六甲”、“快做妈妈了”，删掉“代孕”、“精灵”、“卵子”等词，可以简单地用读音的首字母替换一两个字，因为例如代孕=代 y，精子=jz，卵子=l 子。 **什么是 DY?**

语言外因素也有图形表达形式，即字素月的使用。这个字素用在与人体有关的词中。代孕也是跟身体有直接关系的，所以在我们举的例子中，就有不孕不育-infertility, 卵- egg donation, 精子- sperm, 胖胎-胚胎, 卵美国 - 卵子, 受精 - 受精。在研究这个问题时，我们发现这些词中的字素月并不是月份的意思，而是肉的意思。肉(月)与月相近，以汉字中的肉字形为字形，故将二汉字视为一个汉字。

本研究展示了一个具体的分类划分，这将有助于未来中国同行快速找到生殖医学领域的常用词汇。他们可以立即熟悉主要术语，这将极大地促进他们的任务。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Ахманова О.С. (1996). *Словник лінгвістичних термінів*, (с. 206). М., «Рад. Енциклопедії».
- Боринштейн Е.Р., Кавалеров А.А. (2001) *Личность: ее языковые ценностные ориентации*. Одеса: Астропринт.
- Верхратський С.А. (1991). *Історія медицини*. Київ: Вища школа.
- Волков А.Р.(2001) *Діалектизм* .(с.634)
- Ковалів Ю. І. (2007) *Діалектизми // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. (с .286) Київ : ВЦ «Академія».*
- Довідник з української мови (javot.net)*
- Загнітко А.П.(2017).*Лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. (с. 287) А. П. Загнітко, І. В. Богданова; за ред. А. П. Загнітка. 3-є вид., перероб. і доп. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса.
- Міжнародна стандартна галузева класифікація всіх видів економічної діяльності. (2009). Організація Об'єднаних Націй, Нью-Йорк, https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4r.pdf
- Професійна лексика - Українське ділове мовлення :: подробиці (dilovatova.com)*
- Волков А.Р. (2001). *Професіоналізми // Лексикон загального та порівняльного літературознавства*.(с .634) Чернівці: Золоті литаври.
- І.М. Жукова, М.Г. Лебедько, З.Г. Прошина, Н.Г. Юзефович; за ред. М.Г. Лебедько та З.Г. Прошиною.(2013). *Словник термінів міжкультурної комунікації*. (с .632).М.: Флінта: Наука.
- О. О. Тараненко. (2009). *Евфемізм. Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, Т. 9. URL: <https://esu.com.ua/article-18587>*
- СУЛМ. (1973). *Лексика і фразеологія*. К.,

Термины и понятия лингвистики. Общее языкознание. Социолингвистика. Словарь-справочник; URL: <https://1132.slovaronline.com/>

Єрмоленко С.Я. (2001) *Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів.*(с. 224) К.: Либідь Українська мова.

Фан Сян. (2016). *Морфема і слово в китайській та індоєвропейських мовах: порівняльний аналіз.* (с. 67-70). Весн. БДУ.Сер. 4, Філологія. Журналістика. Педагогіка.

Семчинський С. В. (1996). *Загальне мовознавство: підручник* (с.416). 2-е вид., перероб. і дод. Київ: АТ «ОКО».

Benjamin Tsou. (2019). *Sociolinguistic Aspects of the Chinese Language*, (p. 37) Oxford bibliographies

Cao Xianzhuo 曹先擢 & Su Peicheng 苏培成 (eds.). (1999). *Hanzi Xingyi Zidian 汉字形义字典 (Dictionary of Forms and Meaning of Chinese Characters)*. Beijing 北京: Beijing Daxue Chubanshe 北京大学出版社.

Chang Jingyu 常敬宇. (1995). *Hanyu Cihui yu Wenhua 汉语词汇与文化 (Chinese Vocabulary and Culture)*. Beijing 北京: Beijing Daxue Chubanshe 北京大学出版社

Luesink D. (2016). *History of Western Medicine in China, Resources Portal. Medical history.* (p. 609 - 610)

Poole S. C.(1999). *An introduction to linguistics.* Beijing.

Tarik Catic. (2018).*Traditional Chinese Medicine* (p. 35-50)

Zhiping Zhu. (2020). *Chinese vocabulary and elements of culture reected in the lexical meaning as a challenge in the teaching of Chinese as a foreign language.* Beijing Normal University

不 孕 不 育 包 括 哪 些 疾 病 ？

URL:https://m.baidu.com/bh/m/detail/qr_5508319520906234350 дата відвідування 05.11.2022

陈莉莉。(2014). *现代汉语委婉词研究*[D].杭州：浙江师范大学。

陆俭明，王黎。(2006). 开展面向对外汉语教学的词汇语法研究[J];语言教学与研究(2)。

侯卫青。(2017)代孕子女监护权纠纷中的利益衡量及法律路径选择 - 以全国首例代孕子女监护权纠纷案为例[J]。(页 5-14)青少年犯罪问题。

刘智伟，任敏。(2006). 近五年来对外汉语词汇教学研究综述。(页 64-68) 云南师范大学学报。

李宁明。(2012). 论语言生活的层级。语言教学与研究。

李明。(2013). 近20年来对外汉语词汇教学研究。(页 75-80) 天津师范大学学报(社会科学版)。

刘兰民。试论影响汉语造词的因素。(2001) 北京: 师范大学汉语文化学院。

李学勤主编; 赵平安副主编。(2013). 字源[M]: 天津古籍出版社; 辽宁人民出版社。

鲁迅《纪念刘和珍君》

李如龙，吴茗。(2005). 略论对外汉语词汇教学的两个原则[J]。语言教学与研究，2005

李如龙，杨吉春。(2004). 对外汉语教学应以词汇教学为中心。(页 21-29) 暨南大学华文学院学报。

吕兆格。(2010). 浅析医学留学生的汉语教学模式[J]。(页 122-124) 华北水利水电学院学报(社科版)。

汉典“镜” URL: <https://www.zdic.net/hans/%E9%95%9C> (дата відвідування 09.11.2022)

汉典“器” URL: <https://www.zdic.net/hans/%E5%99%A8> (дата відвідування 18.10.2022)

束定芳。(1989). 现代汉语中的委婉用语[J]。(页 34-38) 汉语学习。

宋纪萍。(2016). 国际环境下的中国代孕亲子关系认定[J]。(页 38-41) 公民与法(法学版)。

田永芳。(2013). *汉语词汇理据性在对外汉语词汇教学中的运用*。(页 125-127)
广西民族师范学院学报。

王世友, 莫修云。(2003). *对外汉语词汇教学的几个基本理论问题*。(页 6-10)
云南师范大学学报。

为什么身体器官多以“月”做偏旁，而不用“心”呢？URL: <https://www.doc88.com/p-00839005070252.html>

肖贤彬。(2002). *对外汉语词汇教学中“语系法”的几个问题*。汉语学习 (页 68-73)。

《现代汉语词汇讲解》现代汉语词汇的组成

杨吉春。(2011) *对外汉语词汇教学应以常用基本层次范畴词汇教学为中心*。民族教育研究 (页 39-44)。

张黎。(2016). *专门用途汉语教学*。(页 85-90) 北京：北京语言大学出版社。

朱黎航。(2003) *商务汉语的特点及其教学*。(页 55-60) 暨南大学华文学院学报。

知了好学。部首是月的字往往跟什么有关。

<https://xue.baidu.com/okam/pages/strategy-tp/indexstrategyId=129463351913324&source=natural> (дата відвідування 16.07.2021)

综 合 征 URL:

<https://baike.baidu.com/item/%E7%BB%BC%E5%90%88%E5%BE%81/812800?fr=aladdin> (дата відвідування 08.11.2022)

ДОДАТКИ

Таблиця 1

Розділ	Опис
A	Сільське господарство, лісництво та рибальство
B	Гірничодобувна промисловість та розробка кар'єрів
C	Обробна промисловість
D	Постачання електроенергією, газом, парою та кондиціонованим повітрям
E	Водопостачання; системи каналізації, видалення відходів та заходи щодо відновлення навколишнього середовища
F	Будівництво
G	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автомобілів та мотоциклів
H	Транспорт та складське господарство
I	Розміщення та громадське харчування
J	Інформація та зв'язок
K	Фінансова діяльність та страхування
L	Операції з нерухомим майном
M	Професійна, наукова та технічна діяльність
N	Діяльність у сфері адміністративних та допоміжних послуг
O	Державне управління та оборона; обов'язкове соціальне страхування
P	Освіта
Q	Діяльність у сфері охорони здоров'я та соціальних послуг
R	Мистецтво, сфера розваг та відпочинку
S	Інші види діяльності у сфері послуг
T	Діяльність домашніх господарств як роботодавців; недиференційована діяльність домашніх господарств з виробництва товарів та послуг для власного використання
U	Діяльність екстериторіальних організацій та органів